

kül

- 66 -

1981.04.13.

dacca: banglades - tornádó
london: üzemzavar a londoni metróban
sk0076 olasz terroristák
sk0077 libanon - ensz
sk0078 amerikai költségvetés
sk0079 tartalomjegyzék - 1.
sk0080 tartalomjegyzék - 2.
sk0081 tartalomjegyzék - 3.
készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: patak károly
németh gyula
barabás miklós

jp/bs

- vége -

21.42 130481 1219

Nm

-.-

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. április 14. kül. k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. április 14. kedd /mti/

berlin: nszep kongresszus

cap canaveral: columbia leszállás

london: ilie verdet nagy-britanniában

pf kd

06.46 140481 0177

-.-

sk0002 4 270 mtik1002

kutyaharapás - fogtöréssel

bécs, 1981. április 13. /apa/ - gondatlanságból elkövetett
könnyű testi sértés miatt emeltek vádat hétfőn bécsben dr. robert
bock baleseti sebész ellen.

vl
g-30
P

a történet tréfába illő: bock doktor 1979 őszén egy ügyelet során ellátta roland bayer szerelőt, akinek kutya harapta meg a kezét. egy idő múltán a már beforrt seb helye fájni kezdett, majd egyre jobban megdagadt, úgy, hogy éppen egy évvel később újra fel kellett nyitni.

a sebben a második műtétet végző főorvos szerint egy két milliméter széles és mintegy 5 milliméter hosszú szilánkot találtak: feltételezések szerint a harapós kutya fogának egy darabját.

a felperes szerelő azt állította a hétfői tárgyaláson, hogy a talált tárgy egy két centiméter hosszú metszőfog volt, és ez jól illik ahhoz, hogy a sebet ejtő eb farkaskutya volt.

dr. bock ártatlannak vallja magát, noha tagadhatatlan, hogy az idegen tárgyat a bevarrt sebben lelték.

a bíró viszont némi joggal kérdezett rá a felperesnél: netán amulettnek örzi-e otthon az állítólagos hatalmas fogat, vagy ha nem, hát miért nem mutatta be a bíróság előtt igazának bizonyítására?

hj bs

06.49 140481 1174

-.-

sk0003 4 230 mtik1003

űrrepülőgép

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 14. /mti/ - leszálláshoz készülődik az amerikai columbia űrrepülőgép, amelyet vasárnap - magyar idő szerint a délutáni órákban - bocsátottak fel a kennedy űrrepülőtérről. leszállóhelyül a californiai edwards katonai légitámaszpont közelében lévő kiszáradt tó medrét választották.

az igazi megpróbáltatást a visszatérő űrhajó és a fedélzetén tartózkodó űrhajósok számára nem maga a landolás jelenti, bár minden eshetőségre helikopterek és tűzoltóautók százai várják. a kockázat az atmoszféra sűrű rétegeibe való belépéskor a legnagyobb, amikor a columbia külső felülete mintegy 1100 celsius-fokos hőmérsékletre hevül a surlódástól.

cll
g.
f.

young és crippen hétfőn egész napját az űrhajó berendezéseinek ellenőrzésével és televíziós közvetítésekkel töltötte. az űrhajó parancsnoka rövid telefonbeszélgetést folytatott bush alelnökkel, aki szerencsés visszatérést kívánt az asztronautáknak.

a leszállás helyén hétfőn napfényes tiszta időjárás volt, s hasonlóra számítanak keddre is, amikor helyi idő szerint délután a columbia befejezi kétnapos próbarepülését. az űrrepülőgép a tervek szerint magyar idő szerint este fél kilenckor ér földet.

br/zsa mj

06.58 140481 1265

-.-

sk0004 4 230 mtik1004

haig - értékelés /1/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 14. /mti/ - reagan elnök hétfőn délelőtti kórházi ápolása utáni első rövidített munkanapján fogadta a közel-keleti és európai körutról visszatért haig külügyminisztert. haig a találkozó után emelkedett hangulatban jelent meg a külügyminisztérium dísztermében, hogy kitüntetésekkel adja át az iránban fogvatartott volt amerikai tuszoknak.

don oberdorfer, a the washington post diplomáciai tudósítója, aki elkísérte a minisztert nyolcnapos, kilenc fővárost érintő körutjára, úgy véli, hogy a küldetés „sem diadalt, sem katasztrófát nem hozott”, haig számára a miniszter személye körüli washingtoni viták közepette ez kedvező értékelésnek tekinthető - különösen annak fényében, hogy evans és novak, a két ismert kolumnista a múlt héten már helyt adott a haig nyárra várható lemondásáról szóló suttogásoknak is.

a u.s. news and world report szerint a közel-keletre haig azzal indult el, hogy összefogásra szólítsa az arab országokat „a perzsa-öböl olajjal kapcsolatos szovjet tervek”, meghiusítására. de makacs ellenállásba ütközött, s hangoztatták neki: a térségben az elsődleges feladat az arab-izraeli béke megteremtése és a palesztinai kérdés megoldása. „sikernek”, minősítvén e látogatásokat, haig egyszerűen „jó képet vágott a dolgokhoz, miután képtelen volt rávenni az arabokat arra, hogy olyan komolyan vegyék a szovjet veszélyt, mint az egyesült államok”, - írta a lap.

cll
g.
f.

washingtoni nyugat-európai megfigyelők körében azt emelik ki, hogy haig utjának európai állomásain sokkal „mérsékeltbbnek”, mutatkozott, mint otthon. az amerikai kommentátorok kerülnek ezt a témát - feltehetően abban a meggyőződésben, hogy csak kárt okozna a külügyminiszternek. /folyt./

br/mh kd

07.11 140481 1804

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

haig - értékelés /2.rész/

a nyugat-európai villámkörut előtörténetéről közöl érdekes részleteket a the washington post. spanyolországba a lap szerint haig azért ment, hogy mentesse magát, miután óvatlanul „spanyol belügynek”, minősítette a francoista puccskísérletet. londonba részben az a szándék vitte, hogy valamiképp az egyeztetettség látszatát keltsse a szövetségesekkel. lord carrington, akit washingtonban közel-keleti szakértőnek tekintenek, ehhez jó partnernek látszott.

amikor az nszk tudomást szerzett az utitervről, „az egyenlő bánásmód”, alapján követelte, hogy haig térjen be bomba is. az így keletkezett sorból már nem lehetett kihagyni párizst sem. „a terebélyesedő vacsora utolsó fogása az a pudding volt, amelyet az olasz kormány igénye nyomán kellett haignek elfogyasztani. az olaszok amugyis úgy érzik, hogy washington gyakran kihagyja őket az előkezelések klubjából. így kerített időt haig mult szerdán egy háromórás repülőtéren eszmecsere ére emilio colombóval,„.

washingtoni sajtóköroekben egyébként bizonyosra veszik, hogy a reagan-kormányzat és nyugat-európa „mézeshelet”, a súlyos ellentétek hónapjai követik. a partnerek a fegyverkorlátozási tárgyalások felújítását sürgetik, washington pedig - mint haig és főként weinberger hadügyminiszter utazása igazolta - nem kész erre. különösen rossz néven vették washingtonban, hogy az nszk éppen az amerikai miniszterek európai bemutatkozása idején állapodott meg moszkvával leonyid brezsnyev bonni látogatásáról.

br/mh kd

07.26 140481 1530

ell

9.9

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

québeci választás

ottawa, 1981. április 14. /dpa/upi/reuter/ - rené lévesque szeparatista pártja nyerte meg a kanadai québec tartományban hétfőn rendezett választásokat.

a még nem végleges adatok szerint a tartománynak kanadától való elszakadását szorgalmazó québeci párt abszolút többséggel fog rendelkezni a 122 tagu parlamentben.

rené lévesque, a szeparatisták vezére már négy és fél éve vezeti a főleg franciaajkuak lakta tartomány kormányát. a mostani győzelem közel egy évvel követte azt a népszavazást, amelyen a tartomány lakosságának 60 százaléka elutasította a szeparatisták javaslatát québec önállósodására.

az első reagálások alapján feltételezhető, hogy a kanadai államszövetségtől való elszakadás québeci hívei a mostani sikeren felbuzdulva újult erővel fognak harcolni azért, hogy a tartomány önállóvá váljék.

pc fm

07.32 140481 0872

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

rövid hírek

koivisto - jörgensen

helsinki, 1981. április 14. /taszsz/ - mauno koivisto finn miniszterelnök hétfőn helsinki fogadást adott anker jörgensen dán miniszterelnök tiszteletére, aki hivatalos látogatáson tartózkodik finnországban. a finn miniszterelnök a fogadáson elhangzott beszédében kiemelte az észak-európa biztonságának megerősítését szolgáló finn javaslatok jelentőségét. koivisto kifejezte azon reményét, hogy a javaslatok elősegítik észak-európa atomfegyvermentes övezetté válását.

ell

9.9

malmierca
damaszkusz, 1981. április 14. /prensa latina/ - isidoro malmierca kubai külügyminiszter hétfőn új-dehéből damaszkuszba érkezett. a kubai külügyminiszter szíriai látogatása során tárgyalásokat folytat abdel halim khaddam szíriai miniszterelnök-helyettesével, külügyminiszterrel.

sztrájk - zimbabwe

salisbury, 1981. április 14. /ap/ - diákok egy csoportja hétfőn több mint hat órán keresztül fogva tartott három zimbabwei egyetemi oktatót, ezzel támogatva közel 500 egyetemi alkalmazott sztrájkját. az egyetemi alkalmazottak több bért, előléptetést és jobb munkafeltételeket követeltek, és felszólították az egyetemi hatóságokat, hogy bocsássanak el több „fajüldöző, gyarmatosító, magatartást tanusító alkalmazottat.”

fa:lldin - kina

peking, 1981. április 14. /ap/ - a hivatalos látogatáson kínában tartózkodó thorbjörn fa:lldin svéd miniszterelnök, aki tárgyalásai befejeztével országjáró körutat tesz az országban, hétfőn sanghajba érkezett. fa:lldin kedden indul haza sanghajból.

ur mj

07.49 140481 1561

-.-

sk0008 4 230 mtik1008 /- embargó a feloldásig! /

nszép kongresszus - irányelvek /1.rész./

berlin, 1981. április 14. /mti/ - az nszép x. kongresszusának keddi ülésén willi stoph, a párt kb politikai bizottságának tagja, az ndk minisztertanácsának elnöke az új ötéves népgazdasági terv irányelveit körvonalazta két órás referátumában.

előjáróban hangsúlyozta, hogy az elkövetkező ötéves időszakban az ndk növekvő mértékben kívánja fokozni a gazdasági és a tudományos-műszaki együttműködést a szovjetunióval és a többi kgst-országgal, ugyanakkor tevékenyen támogatja a nemzetközi kereskedelem fejlesztését, összhangban a békés egymás mellett élés céljaival.

az alapvető népgazdasági feladatokról szólva az ndk kormányfője fontos célként jelölte meg a lakosság életszínvonalának növelését, s ennek érdekében az anyagi-műszaki bázis teljesítőképségeinek

gje
[Signature]

fokozását, a termelés szintjének emelését, a munka termelékenységének és hatékonyságának magasabb színvonalon történő biztosítását.

az irányelvek alapul szolgálnak az 1981-től 1985-ig érvényes ötéves terv kidolgozásához a népgazdaság minden ágazatában és azt a célt szolgálják, hogy „az előző ötéves terv eredményeihez képest meggyorsítsák a termelés és a nemzeti jövedelem növelését, - mondotta.

ennek értelmében 1985-ig 28-30 százalékkal nő a nemzeti jövedelem és ugyanilyen ütemben az ipari áruterelés a népgazdaságban. /ezen belül az iparban a növekedési arány 31-33 százalékos lesz./ e cél elérése érdekében következetesen kell igénybe venni a tudományos-műszaki haladás vívmányait. kisebb társadalmi ráfordítással kívánják elérni, hogy minél nagyobb számban szüljessenek világszínvonalat képviselő, sőt azt meghatározó termékek.

elsődleges fontosságu a mikroelektronika, a robottechnika, az elektronikus vezérlés meggyorsított kifejlesztése és alkalmazása, valamint az elektronikus számítástechnika céltudatos igénybevétele a termelés és adminisztráció hatékony megszervezésére. /folyt./

bj=ko=pp/zsa mj kd

07.56 140481 1964

-.-

sk0009 4 230 mtik1009 /- embargó a feloldásig! /

nszép kongresszus - irányelvek /2.rész./

a feladatok végrehajtásában, a tudományos-műszaki haladás egységes irányítását biztosító feltételek kialakításában a kombinátok meghatározó szerepét hangsúlyozta referátumában willi stoph. kiemelte az irányító tevékenység koncentrációjának jelentőségét a termeléshez szükséges munkaidő csökkentésében. a társadalmi ráfordítást a tervidőszakban 15 százalékkal kívánják csökkenteni. 1974-75-ben 65-70 millió tonna barnaszén, 2 millió tonna hengerelelt acélt és 1 millió tonna cementet kell megtakarítani. ezzel párhuzamosan javítják a termékek minőségét, s gondoskodnak a munkatermelékenység nagymérvű növekedéséről.

külön figyelmet kell fordítani az energia- és a nyersanyag-ellátás biztosítására - folytatódott a referátum. az irányelvekben megjelölt célok feladatul szabják meg a

Ue 10.05
[Signature]

barnaszénbányászat és energiatermelés fejlesztését, a másodlagos nyersanyagok és hulladéktermékek hasznosítását.

megnövekednek a gépgyártással szemben támasztott követelmények is: a termelést e területen a tervidőszakban 41-43 százalékkal kell növelni. a fogyasztói ipar feladata abban áll - mondotta a kormányelnök -, hogy megbízhatóan biztosítsa a lakosság ellátását, s egyben növelje a devizát hozó exportjavak termelését.

1981 és 1985 között 265-272 milliárd márkát fordítanak beruházásokra és a lakásépítési program megvalósítására, de a beruházásra fordított összegeket hatékonyabban kell igénybe venni - közölte az ndk minisztertanácsának elnöke. ugyanakkor azt is biztosítani kell, hogy az elkezdett beruházások megvalósulásának ideje a tervidőszakban harmadával-felével csökkenjen. a munka termelékenységének az előirányzatok szerint 28-30 százalékkal kell emelkednie.

a referátum kitért a mezőgazdaság fejlesztésének feladataira is. az irányelvek - mondotta willi stoph - előirányozzák a növénytermesztés fokozását azzal a céllal, hogy nagyobb mennyiségű takarmányt biztosítsanak. hektáronként 39-39,5 mázsára tervezik növelni a hektáronkénti gabonahozamot és jelentősen fokozni kívánják a burgonyatermesztést. el kell érni, hogy az állatállomány növeléséhez minél kevesebb takarmánygabonát importáljon az ndk.

a teherszállításban a közúti fuvar helyett fokozottabban kell igénybe venni a vasúti és vízi szállítószerkezeteket. /folyt./

bj-ko-pp/zsa mj kd

08.17 140481 2330

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

brixton - újabb zavargások

London, 1981. április 14. /mti/adn/reuter/ - hétfőn késő este újabb erőszakos cselekmények, valamint a színesbőrű fiatalok és a rendőrség közötti összecsapás volt london déli városnegyedében, brixtonban.

mindez röviddel azután történt, hogy william whitelaw belügyminiszter vizsgálatot rendelt el a péntek este óta tartó zavargások okainak felderítésére. a rendőrség szerint hétfőn este fiatalok csoportjai magánterületekre hatoltak be és kirakatokat

cll 10.05
/handwritten signature/

zuztak be. a szóvivő azonban közölte, hogy ezek a zavargások nem öltöztek olyan méreteket, mint a szombati és a vasárnapi összetűzések.

brixtonban, a gyakran „fekete gettónak”, nevezett városrészben az immár több napja tartó utcai összecsapásoknak már több mint 200 sebesültje van és a rendőrség több mint 200 fiatalt tartóztatott le. mint john fraser, a kerület parlamenti képviselője hétfői nyilatkozatában rámutatott: „ami történt, jól mutatja a döbbenetes bizalmatlanságot és elégedetlenséget. a baj gyökere a munkanélküliség és a rendőrség iszonyúan rossz híre ebben a közösségben,„.

pc fm

08.19 140481 1108

-.-

sk0011 4 230 mtik1012

crocker - mozambik

maputo, 1981. április 14. /mti - reuter/upi/aim,efe/ - chester crocker, afrikai ügyekkel megbízott amerikai külügyi államtitkár, reagan elnök személyes megbízottja hétfőn 10 afrikai országot érintő körútjának következő állomására, mozambikba érkezett.

crocker maputóban újságíróknak azt mondta, hogy az amerikai kormány namibia függetlenségének „békés”, megvalósítására törekszik, s a dél-afrikai problémák „tárgyalásos megoldásának”, híve.

ugyanakkor azt bizonygatta, hogy az egyesült államok „még semmit sem döntött”, az angolai demokratikus kormány ellen harcoló ellenforradalmi szervezet, az unitá esetleges támogatásáról.

crocker olyan időszakban érkezett maputóba, amikor az amerikai-mozambiki kapcsolatok meglehetősen „hűvösek”, március elején ugyanis a mozambiki kormány kémkedés vádjával kiutasított az országból négy amerikai diplomatát, washington pedig retorzióként teállította az élelmiszerszállítványokat mozambikba.

crocker mozambiki tárgyalásain elsősorban a kétoldalu kapcsolatokról lesz szó. az aim mozambiki hírügynökség jelentése szerint a crocker vezette amerikai delegáció tárgyalópartnere a valeriano ferrao vezette mozambiki küldöttség lesz. crockert fogadja samora machei köztársasági elnök is.

cll 10.05
/handwritten signature/

az anop portugál hírgyűnökség közölte, hogy crocker összesen 832 millió dollár pénzügyi segítyt ajánl fel a meglátogatott afrikai országoknak, a segíty elosztását azonban attól teszi függővé, hogy az egyes országok „mekkora rugalmasságot mutatnak”, a namibiai problémában követett washingtoni politika elfogadásában.

kzs fm

08.27 140481 1620

-.-

sk0012 4 230 mtik1011

irak-irán

nicosia, új-dehli, 1981. április 14. /ap/ - hétfőn immár 204. napja folytatódta a csatározások a csaknem 500 kilométer hosszú iraki-iráni front teljes hosszában. a hadbanálló felek hadiközleményei szerint kommandókat hajtottak végre, tüzérségi párbaj alakult ki és tengeri összecsapás is történt a perzsa-öböl északi csücskében. a pars hírgyűnökség jelentése szerint az iráni erők az iraki frontvonal mögé behatolva akciót hajtottak végre a khuzisztáni olajvidéken, s e cselekmények közül néhányat baniszadr elnök, a hadsereg főparancsnoka személyesen ellenőrzött.

naraszimha rao indiai külügyminiszter hétfőn bejelentette, hogy az el nem kötelezett országok négytagú békéltető missziója pénteken algirban ismét összeül, hogy felkészüljön bagdadban és teheránban folytatandó újabb tárgyalásaira, mint ismeretes, az indiai, a kubai és a zambiai külügyminiszter, valamint a pfsz képviselője vasárnap fejezte be négynapos tárgyalássorozatát a két hadbanálló ország vezetőivel.

az indiai külügyminisztérium szóvivője bejelentette, hogy az el nem kötelezett mozgalom és az iszlám konferencia szervezete békéltető próbálkozásainak összehangolásáról is szó volt naraszimha rao és szaúd al-fejszál szaudi külügyminiszter hétfői megbeszélésén. a két külügyminiszter egyetértett abban, hogy a két közvetítőcsoport munkája kölcsönösen kiegészíti egymást és indiai részről megjegyezték, hogy a pfsz képviselőinek jelenléte mindkét bizottságban előmozdíthatná a békekezdeményezések még jobb egyeztetését.

gr mj

08.28 140481 1549

ll
10. *ev*
[handwritten signature]

-.-

sk0013 4 230 mtik1013 /- embargó a feloldásig! /

nszép kongresszus - irányelvek /3.rész/

a lakosság jobb életkörülményeinek biztosítása érdekében 1985-ig hatszáz ezer új lakás épül és további 330-350 ezer lakást korszerűsítenek. a kiskereskedelmi forgalom 20-22 százalékkal bővül. ezen belül gondot fordítanak a lakosságnak az alapvető fogyasztási cikkekkel való folyamatos ellátására, szilárd áron. a lakosság reáljövedelme 21-23 százalékkal emelkedik.

részletesen foglalkozott a kormányelnök az ndk külgazdasági feladataival. hangsúlyozta, hogy a teljesítmény növekedése közvetlenül összefügg a szocialista nemzetközi munkamegosztás mind hatékonyabb kihasználásával és a szocialista gazdasági integráció további kiépítésével. az irányelvekben megjelölt célok - húzta alá a szocialista országokkal kötött megállapodásokra és a tervkoordinációban született eredményekre épülnek.

az ndk megkülönböztetett figyelmet szentel a nemzetközi termelési szakosításnak és kooperációnak a műszaki-tudományos fejlesztésben és a termelésben egyaránt. minden korábbinál nagyobb gondot kívánnak fordítani a meglévő kapacitások ésszerűbb felhasználására. a szocialista országokkal kialakuló szakosodásban és kooperációban nagy szerep jut a mikroelektronika széles körű alkalmazásának, a javított minőségű nyersanyagok hatékonyabb hasznosításának, a feldolgozó iparban az új technológiák alkalmazásának, anyagmegtakarító eljárásoknak. ügyelni kell arra is, hogy csökkenjen a függőség a tőkés országoktól.

az ndk ugyanakkor arra törekszik, hogy a jövőben is fejlessze a kereskedelmet a tőkés ipari országokkal az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján. következetesen fellép a meglévő kereskedelmi sorompók megszüntetéséért. a hosszútávú gazdasági együttműködés jó példjaként említette az ndk kormányfője a franciaországgal és ausztriával kötött megállapodásokat, amelyek kölcsönösen előnyös feltételeket teremtenek az áruforgalom gyors fejlesztéséhez. /folyt./

bj=ko=pp/zsa mj kd

08.27 140481 2013

ll
10. *ev*
[handwritten signature]

-.-

sk0014 4 230 mtik1015 /- embargó 9.30 oráig ! /

nszép-kongresszus

berlin, 1981. április 14. /mti/ - a német szocialista egységpárt x. kongresszusa kedden befejezte a vitát a központi bizottság és a központi revíziós bizottság szombaton előterjesztett beszámolója felett. e napirend vitájának utolsó résztvevői a reggeli ülésen szólaltak fel.

erich honecker főtitkár vitazáróját és a határozathozatalt követően a kongresszus délután a gazdaságpolitika részletes megvitatására tér át. willi stoph, a politikai bizottság tagja, az ndk minisztertanácsának elnöke ekkor terjeszti elő a kongresszuson az 1981-1985. évi népgazdaságfejlesztési terv irányelveit. a miniszterelnöki referátumról szerdán estig folytat vitát a kongresszus.

ko/mh mj kd

08.45 140481 0716

-.-

sk0015 4 230 mtik1016

pulitzer-díjak

new york, 1981. április 14. /ap/upi/ - hétfőn az egyesült államok-beli columbia egyetem döntőbizottsága odaítélte a legjobb újságírói, irodalmi és zenei teljesítmények díjazására alapított pulitzer-díjat. a 65 éve alapított neves díjat az 1864-ben kivándorolt magyar származású újságkiadóról, joseph pulitzerről nevezték el. évente ítélik oda, és az egyes kategóriák kitüntetettjei 1.000 dollár díjban részesülnek.

a belpolitikai tudósításaival és kommentárjaival a „köznek tett kiemelkedő szolgálataiért”, a charlotte observer című észak-carolinai napilap kapta meg az idei pulitzer-díjat.

a washingtonban megjelenő, 26 ezer példányszámu longview daily news ugyancsak pulitzer-díjat kapott a mount st. helens vulkán 1980 májusi kitöréséről közölt helyszíni tudósításaiért.

a bevándorlókról írt cikksorozataért jutalmazták a díjjal john m. crewdsont, a times riportert. pulitzer-díjat nyert még az arizona daily star és a miami herald.

10.05

a karikatúraért járó pulitzer-díjat mike peters, a feature-ért járó díjat janet cooke /washington post/ nyerte el, egy nyolcvéves heroinélvezőről írt cikkéért. shirley christian /miami herald/ a nemzetközi tudósítások kategóriában közép-amerikai jelentéséért, larry c. price /fort worth star-telegram texasi napilap/ a libériai puccs során készített képes riportjáiért nyerte el a pulitzer-díjat.

történelemírás kategóriában lawrence a. cremin, drámaírás kategóriában beth henley, életrajz kategóriában robert k. massie, költészet kategóriában james schuyler kapta az idei pulitzer-díjat. szerkesztőségi kommentár és zene kategóriában idén nem ítélték oda a díjat.

bl fm

08.52 140481 1673

-.-

sk0016 4 230 mtik1017

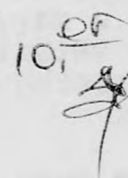
szabadon engedték sunert

madrid, 1981. április 14. /mti/ - három hónapos fogvatartás után elrabló szabadon engedték luis suner sánchez valencia környéki ételmiszer- és dobozgyárost. sunert, spanyolország egyik leggazdagabb emberét kedd hajnalban logrono környékén, az országuton hagyott hálózsákban találta meg a rendőrség.

a 71 éves sunert, aki egészséges és gépkocsin uton van otthona felé, január 13-án este rabolták el álarcos fegyveresek gyárának irodájából és azóta az eta baszk terrorszervezet politikai-katonai ágazatának foglya volt. a terrorszervezet, bár mindeztideig tagadta, most elismerte, hogy az emberrablást - a fegyveres harc általa bejelentett felfüggesztése előtt - ő követte el. nem tudni még, hogy luis suner kiszabadításáért a család fizetett-e váltságdíjat.

leh/zsa fm

08.53 140481 0820

10.05

-.-

sk0017 4 260 mtik1019

bartók - japán /2.rész/

befejező műsorszámként a japán kodály- és a gutenberg-kórus közös énekkart alkotva bartók- és kodály-műveket énekelte, s előadta ogura ró és okamoto tosiaki japán zeneszerző egy-egy dalát, a szentjánosbogár és a kis folyó, kis hal címűt.

a szigetország legnagyobb hangszer-, hanglemez- és kottavállalata, a jamaha bemutatótermében hétfőn bartók-émlékkiállítás nyílt a belvárosi ginzán. a látogatók vásárolhatnak a budapesti zeneműkiadó vállalat jubileumi bartók=kiadványaiból, megtekinthetik a bartók összes művei hungaroton=kiadás alapján készülő japáni összeállítását. a japáni zenebarátok és bartók=rajongók népes tábora számára külön csemege, hogy a jamaha=üzlet egyik termében böngészhetnek a magyar zeneszerző zenetudományi írásaiban, a különböző nyelveken megjelent népzenei munkáiban.

fn/mh fm

08.59 140481 0852

sk0018 4 260 mtik1018

bartók - japán /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. április 14./mti/ - a bartók-centenáriumra való japáni megemlékezések sorozatának részeként hétfőn este ünnepi hangversenyt tartottak a főváros központi ginza kerületének híres koncerttermében, a jamaha-csarnokban. a szigetország vezető napilapja, a tizmillió példányszámu aszahi simbun, az angol nyelvű asahi evening news és a japán-magyar baráti társaság által rendezett estét dr. kós péter nagykövet nyitotta meg nagyszámu közönség, ismert közéleti és kulturális személyiségek jelenlétében. ott volt ikeda cuneo, a japán-magyar baráti társaság főtájkára, a magyar népköztársaság zászlórendjével kitüntetett könyvkiadó, valamint fukui nobuhiro professzor, a legnagyobb szigetországi zeneművészeti főiskola, a muszasino akadémia rektora.

bartók munkásságát bevezető előadásában ogura ró, a toho főiskola tanára, a kiváló zeneszerző méltatta. a koncerten macuzaki reiko asszony, az 1971-es budapesti liszt-bartók nemzetközi

zongoraverseny győztese az 1926-os zongoraszonátát szólaltatta meg, az iszo-kvartett a ii. vonósnégyest adta elő, majd kóte lászló hegedűművész és a nyugatnémet helmuth brauss zongoraművész, a tokiói muszasino akadémia vendégprofesszorai az i.rapszódiaát játszották. ugyancsak nagy sikerrel lépett fel a jelenleg a szigetországban vendégszereplő gutenberg-kórus botka valéria és dr. csányi lászló, valamint a japán kodály-kórus uszuki keidzsi vezényletével, aki a kecskeméti kodály-intézetben végzett 1975-ben. a koncerten, amelyen a híres énekesnő, kovato kurumi konferált, szintén kitörő taps jutalmazta a két nagyszerű tokiói zeneképzős tehetség, a 14 éves ivamoto nako és otaka miva kisasszony előadásában felhangzó darabokat a mikrokozmoszból. /folyt./

fn/mh fm

09.02 140481 1798

sk0019 4 230 mtik1020 /- embargó a feloldásig! /

nszép kongresszus - irányelvek /4.rész/

willi stoph a szocialista állam megnövekedett felelősségéről szólt és ezen belül kiemelte a szocialista demokrácia további kibontakoztatásának és tökéletesítésének fontosságát. az állami szervek fontos feladata, hogy a népgazdaság teljesítőképességének és hatékonyságának fokozására összpontosítsák erőfeszítéseiket. fontos feladatuk ugyanakkor a szocialista állam oltalmazása, a szocialista vívmányok megbízható védelmezése minden támadással szemben.

az irányelvek célja a népgazdaság további dinamikus fejlesztése, az ndk további sokoldalú erősítése, s erre építve a lakosság életszínvonalának megőrzése és fokozatos emelése a bonyolult külgazdasági feltételek között is. ez világos koncepciója a fejlett szocialista társadalom további építésének az ndk-ban - jelentette ki végül willi stoph miniszterelnök.

bj=ko=pp/zsa mj kd

09.03 140481 0897

ll

10.05

ll

sk0020 4 230 mtik1021

genscher - egyesült államok

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. április 14. /mti/ - az egyesült államoknak helyre kell állítani a nyugati szövetség több évtizedes külpolitikai irányvonalát. a nyugatnémet kormány érdeke, hogy az atlanti szövetség magatartása következetes és ingadozásoktól mentes legyen - jelentette ki egy rádióinterjúban hans-dietrich genscher külügyminiszter.

ezzel a bonni kormány egyik tagja első alkalommal foglalt nyilvánosan állást az egyesült államok és európai szövetségei közötti ellentétek kapcsán, amelyek - sajtójelentések szerint - a nato nukleáris tervezőcsoportjának múlt heti bonni tanácskozása óta egyre inkább nyugatalanítják az nszk vezetőit.

genscher figyelmeztetett arra is, hogy a nyugatnak nem szabad előfeltételekhez kötnie a szovjetunióval való leszerelési tárgyalásokat, miután a szovjet fél a maga részéről megerősítette: kész feltételek nélkül tárgyalni az eurostratégiai fegyverekről. genscher ezzel weinberger amerikai hadügyminiszter álláspontjára utalt. weinberger a múlt héten bonnban a lengyelországi helyzet alakulásától tette függővé kormánya tárgyalási készségét.

a washington és bonn közti véleménykülönbségek genscher szerint azzal magyarázhatók, hogy az amerikai kormány egyelőre „felülvizsgálja” külpolitikai koncepcióját. ezért különösen fontos - mondotta a politikus -, hogy a jelenlegi szakaszban washington „egyenrangú partnerként”, kezelje az európai nato-országokat és vegye figyelembe érdekeiket.

leonyid brezsnyev bonni látogatása jelentős mértékben hozzájárulhat a fennálló kelet-nyugati problémák békés megoldásához és elősegíthetné a két világrendszer közti párbeszéd folytatását - hangsúlyozta genscher.

bonni megfigyelők érdeklődését felkeltette, hogy a rádióinterjú szövegét - első alkalommal - angol nyelven is megjelentették és eljuttatták az egyesült államokba is.

or/mh fm

09.29 140481 1932

10. 14

-.-

sk0021 4 230 mtik1022

pnt - magyar felszólalás

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

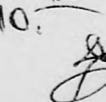
damaszkusz, 1981. április 14. /mti/ - kedden a politikai jelentés feletti vitával folytatta munkáját damaszkuszban a palesztin nemzeti tanács 15. ülészsaka. a felszólaló tanácsstagok egységesen elítélték a közel-keleti hegemoniára törő amerikai imperializmust, amely az izraeli agresszióra és az arab reakcióra támaszkodva, állandósítani próbálja a palesztin nép jogfosztottságát. ugyancsak egységesen szorgalmazták a haladó arab erők összefogását, valamint a szovjetunióval, a szocialista országokkal való együttműködés erősítését. míg az ellenállási mozgalom stratégiai kérdéseiben teljesnek mondható az egyetértés, a taktikai lépéseket és módszereket illetően megoszlanak a vélemények. főként a különböző arab országokhoz való viszonytal kapcsolatban vannak nézeteltérések az eltérő orientációjú gerillaszervezetek között.

a hazafias népfrot küldöttsége, amely római rudolfnak, az országos tanács elnöksége tagjának vezetésével vesz részt az ülészsakon, hétfő este találkozott jasser arafattal, a palesztinai felszabadítási szervezet elnökével, valamint khaled fahummal, a palesztinai nemzeti tanács elnökével.

a hazafias népfrot, a magyar nép üdvözlését római rudolf tolmácsolta a palesztin parlament ülésén. egyebek között hangsúlyozta, hogy kudarcra van ítélve minden olyan kísérlet, amely a palesztin nép érdekeinek mellőzésével, vagy azokkal ellentétesen kívánja megoldani a közel-keleti problémát. az átfogó és igazságos rendezés alapvető feltétele a palesztin nép elidegeníthetetlen jogainak, így az önálló államának létrehozására és hazájában való visszatérés jogának biztosítása, valamint az izraeli csapatok kivonás az 1967-ben megszállt összes arab területről. a közel-keleti kérdés ügyének előbbre vitele szempontjából rendkívüli jelentőségűnek tartjuk azt a javaslatot, amelyet leonyid brezsnyev elvtárs terjesztett elő az szkp xxvi. kongresszusán egy nemzetközi konferencia összehívására a térség problémáinak igazságos és realiztikus alapokon történő átfogó rendezésére. e konferencián részt venne minden érdekelt fél, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet is - hangoztatta a magyar küldöttség vezetője, majd népünk cselekvő szolidaritásáról biztosította a palesztin nép jogos küzdelmét. római rudolf végezetül átadta a palesztin nemzeti tanácsnak a hazafias népfrot ajándékát, a tanácsköztársasági emlékmű kicsinyített másolatát.

bz/zsa mj kd

09.32 140481 2482

10. 14

-.-

sk0022 4 230 mtik1023

Latin-amerikai hírek

guatemala - terror

new york, 1981. április 14. /taszsz/ - ismét véres terrorcselekményt hajtottak végre guatemalában az uralmon lévő rezsim szolgálatában álló bandák. a upi hírügynökség jelentése szerint az egyik ilyen banda, az ugynevezett halálbrigád kivégzett 24 embert a fővárostól 65 kilométerre, egy falucska közelében.

a rendőrség, miután megtalálta az áldozatok holttestét, amelyekeken kegyetlen kínzások nyomait fedezték fel, úgy nyilatkozott, hogy a lakosok „ismeretlen személyek áldozataivá váltak, akiknek sikerült elmenekülniük,„ nem először fordul elő, hogy a hatóságok „tehetetlenségükről,„ tesznek tanubizonytságot. „miért nyugtalankodnánk a halálbrigád, tevékenysége miatt? - jelentette ki cinikusan a rendőrség főnöke - hiszen azok ellenségeinket, a kommunistákat gyilkolják,„

a guatemalai hazafiak értesülései szerint ezeket a hivatásos gyilkosokat a titkosszolgálatokon keresztül maga lucas garcia diktátor irányítja. a washington támogatását élvező népelles rezsim olyan kegyetlen elnyomással szorítja vissza politikai ellenfeleit, ami már a népiirtás határát surolja. a jelenlegi rendszer fennállása óta mintegy 70 ezer guatemalai vált a terror áldozatává.

salvador

washington, 1981. április 14. /adn/ - a the new york times megállapítása szerint az egyesült államok a salvadori juntának nyújtott katonai támogatással a halálbrigádok gyilkos terrorját segíti a közép-amerikai országban. „mind az előző, mind a jelenlegi kormány - írja a lap hétfői kommentárjában - azt a juntát fegyverzi fel, amely nem képes vagy nem is akarja ellenőrizni a vérszomjas biztonsági erőket. ezeket az erőket még mindig nem vonták felelősségre sem az amerikai apácák meggyilkolásáért, sem más brutális tetteikért,„

kj-sm fm

10.09 140481 1807

ul

121

-.-

sk0023 4 230 mtik1024

Lengyelország - krasznaja zvezda

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - lengyelországban még mindig nem mindenki érti meg teljesen, hogy milyen súlyos a kialakult helyzet - írja a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg lapja, lengyel katonatisztek szavait idézve. egyeseknek csak az a fontos, hogy minél jobban éljenek, arra nem gondolnak, hogyan lehet előteremteni azt, amit az államtól követelnek. az ilyen emberek bárkivel hajlandóak együttműködni, aki jól megfizeti őket. az igazi hazafiak, a kommunisták városban és vidéken egyaránt, a lengyel néphadsereg katonái azonban nem így gondolkoznak. meggyőződéssel állítják, hogy lengyelországban nem lesz ellenforradalom, megvédelmezik a szocializmus vívmányait, a lengyel nép forradalmi vívmányait.

Lengyelországban még a közelmúltban is akadtak olyanok, akik nem ismerték fel a szocializmuselleses erők aktivizálódásának veszélyességét. az utóbbi hónapok eseményei azonban mindenkit meggyőztek az ellenséges erők létezéséről, a szocialista rendszert fenyegető valóságos veszélyről - írja a krasznaja zvezda varsói tudósítója.

a szocialistaelleses erők lelkiismeretlenül kihasználják a dolgozóknak a gazdasági problémák miatti elégedetlenségét, hamis és demagóg jelszavakhoz folyamodva szítják a helytelen gazdasági módszerek ellen fellépő munkások érzelmeit, s mindennek segítségével támadást indítottak a lengyel egyesült munkáspárt ellen. már régóta köztudott, hogy a kor /társadalmi önvédelmi bizottság/ hangadóinak stratégiai célja a szocialista rendszer megdöntése lengyelországban, a szovjetunióhoz és a szocialista közösség más országaihoz fűződő testvéri kapcsolatok aláásása. a kor vezetői, miközben képmutató módon „gondoskodnak,„ az ország nemzeti érdekeiről, s a munkások tiltakozásai fő kezdeményezőinek adják ki magukat, minden erejükkel arra törekednek, hogy megrágalmazzák a lemp-et, s belülről rombolják szét az államrendet, lejárassák a biztonsági szerveket és a rendőrséget.

it/zsa mj kd

10.21 140481 1987

ul

121

-.-

121

sk0025 4 230 mtik1025

francia választási kampány /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. április 14. /mti/ - hétfőn este a francia televízióban tíz egymást követő ötperces nyilatkozatban mintegy „bemutatkozott”, a francia köztársasági elnökválasztás mezőnye a nézőknek-választóknak. ezen a héten és a húsvét utáni héten egyaránt hétfőtől péntekig minden jelölt egyenlő műsoridőt kap - a rádióban és a televízióban egyaránt - és emellett folytathatja országjáró körutjait is. a kampány április 24-én este ér véget és 26-án kerül sor az elnökválasztás első fordulójára, amelyben a választók mintegy a tíz jelölt képviselte politikák közül választanak. mivel egyik jelöltnek sincs esélye a voksok abszolút többségének megszerzésére, két héttel később második fordulóra kerül sor a két legjobb eredményt elérő jelölt között: ezen dől el, ki lesz újabb hét évre az államfő.

a hétfő esti seregszemlét georges marchais, a francia kommunista párt jelöltje nyitotta meg. programját összefoglalva rámutatott: célja munkát biztosítani mindenki számára, igazságosabb társadalmat, szabadabb életet teremteni, ahol a fiatalok is megtalálják helyüket. ahhoz, hogy az ország kilépjen a válságból, gazdasági fejlesztésre, szuverén és aktív külpolitikára, nagy demokratikus reformokra van szükség. ezek megvalósításához széles, többségi népi tömörülés szükséges, amely a baloldal egységéhez vezet, beléértve egy olyan kormányt, amelyben szocialisták és kommunisták egyaránt részt vesznek. a kommunisták készek vállalni a rájuk jutó teljes részt az ország ügyeinek irányításában, mondotta marchais.

francois mitterrand, a szocialisták jelöltje beszédében nem szólt a kommunistákkal való viszonyról, magát a szocialisták és a baloldal „győzelemre egyedül esélyes”, jelöltjének nevezte. mitterrand kijelentette, „senkit sem zár ki”, táborából és azt hangsúlyozta, eljött az ideje az „irányváltásnak”.

giscard d,estaing, az újjáválasztásáért küzdő államfő azt hangsúlyozta, hogy az őt érő bírálatok igazságtalanok és túlzottak, külpolitikájáról torzképet rajzolnak. franciaország ma megbecsült és befolyásos ország a világban, mondotta, s kilátásba helyezte, hogy ha újjáválasztják, megőrzi az ország békéjét, folytatja a párbeszéd politikáját. az államfő kijelentette, hogy nem illúziót táplál, hanem reményt, s hogy védeni fogja a franciákat a „hamis ígéretekkel”, szemben. /folyt./

bd/zsa fm

10.38 140481 2423

de

121

-2-

sk0024 4 230 mtik1026

francia választási kampány /2.rész/

jacques chirac, az neogaulle-ista rpr vezetője azt fejtegette, hogy jelöltsége lehetővé teszi az 1974-es választás megismétlődésének elkerülését, s egy giscard-mitterrand párviadal esélyét „kétségteljesen”, minősítette, mert az „egy kudarcot vallott politika”, és egy „kalandor politika”, közötti választást jelentené, míg ő, chirac „megújulást javasol biztonságban”.

michel debré, a másik gaulle-ista jelölt, de gaulle egykori miniszterelnöke azt hangsúlyozta, hogy /a többiek/ „hazudnak a franciáknak”, míg ő, mivel független a pártoktól, „az igazságot mondja”, : franciaország talprállása lehetséges, ha a franciák akarják - és őt választják. marie-fracoise garaud, pompidou elnök és jacques chirac egykori tanácsadója giscard d,estainghez intézett levelét olvasta fel, amelyet decemberben a sajtó közölt: ebben hangoztatta, csalódott giscardban, akit 1974-ben támogatott. brice falonde azt hangsúlyozta, hogy a környezetvédők ma már egy új társadalmi modellt, a „posztindusztriális”, társadalmát hirdetik. michel crépeau, a baloldali radikális mozgalom vezetője kijelentette, nem forradalmat, hanem reformokat javasol, „a lehetőségek szocializmusát és a reális környezetvédelmet”, huguette bouchardeau asszony, az egyesült szocialista párt nevében tiltakozott az ellen, hogy a választás giscardra és mitterrandra korlátozódjék és feminista hangot ütött meg. a trockista arlette laguilier pedig azt fejtegette, hogy a második fordulóban mitterrand győzelmét óhajtja.

a közvéleménykutatások a hivatalos kampány kezdetéig azt mutatták, hogy giscard d,estaing és mitterrand esélye a legnagyobb arra, hogy bejussanak a második fordulóba, utánuk georges marchais és jacques chirac következnek, míg a többi jelölt egyike sem számíthat 1-2, vagy legfeljebb 4-5 százaléknál többre.

bd/zsa fm

10.37 140481 1868

de

121

-2-

sk0026 4 230 mtik1027

űrrepülőgép-taszsz

washington, 1981. április 14. /taszsz/ - a columbia űrrepülőgép katonai célokra történő sokoldalú felhasználási lehetőségeiről szólva a taszsz hírügynökség a baltimore sun című amerikai lapot idézi. eszerint a pentagon az 1983-1986. közötti időszakban teljesen át kíván térni a különböző objektumok többlépcsős rakétákkal történő kozmoszba küldésének jelenlegi rendszeréről az űrrepülőgépes rendszerre.

az egyesült államok lapjainak véleménye szerint a space shuttle program annyira jelentős, hogy az amerikai katonai vezetés - közösen az amerikai országos űrhajózási hivattal /nasa/ - külön űrrepülőter és irányítóközpont felépítését tervezi. innen végeznék a katonai célú kísérletek ellenőrzését és megfigyelését. addig is ilyen célra használják fel mindenekelőtt a colorado-springsben levő peterson és a kalifornia államban található wanderberg légi támaszpontokat. a pentagon űrrepülőteréről 1984-re tervezik az első űrrepülőgép felbocsátását.

kr mj

10.53 140481 1004

sk0027 4 230 mtik1028

crocker-mozambik - 2.

maputo, 1981. április 14. /ap/ - néhány órával azelőtt, hogy chester crocker afrikai ügyekkel megbízott amerikai külügyi államtitkár, reagan elnök személyes megbízottja megérkezett mozambikba, az egyesült államok nagykövetségének tudomására jutott, hogy pénteken szabadon engedtek egy amerikai diplomatát, akit 37 napja kémkedés vádjával tartóztattak le maputóban.

mozambiki vélemény szerint a kémkedési incidens nem lehet akadálya a két ország közötti kapcsolatok alakulásának. crocker ugyanakkor kijelentette, hogy a mozambiki féllel folytatandó tárgyalások során szóba kerül a diplomata letartóztatása után felfüggesztett amerikai élelmiszerszállítás ügye is.

kzs pi

10.56 140481 0720

de

12.

sk0028 4 230 mtik1029

kambodzsai választások - nagygyűlés

hanói, 1981. április 14. /mti/ - kedden választási nagygyűlést rendeztek a phnom penh-i sportstadionban, ahol jelen volt több képviselőjelölt, aki a hamarosan megtartandó országos nemzetgyűlési választásokon indul. a jelöltek között van heng samrin elnök, pen sovan elnökhelyettes, keo chanda tájékoztatásügyi miniszter, chan ven oktatásügyi miniszter.

heng samrin felszólalt a nagygyűlésen, hangsúlyozta, hogy a sorsra kerülő választásokkal új szakasz kezdődik az ország történetében. kambodzsai népe, ma az ország sorsának irányítója, szabadon választhat, kiket akar vezetőül, mondotta. pen sovan a pol pot hóhérok szuronyainak árnyékában „rendezett” választásokat hasonlított össze a jelenlegiekkel. rámutatott, az ellenséges erők megkísérlik akadályozni a közelgő választásokat, miként eddig, ezek a próbálkozások kudarcra ítélték a jövőben is, hangsúlyozta.

dp/zsa mj

11.15 140481 0942

sk0029 1 230 mtik1030 szerkesztőségek figyelmébe!

nszép kongresszus /2. rész/

mai mtik 1009 sz. hírünk: nszép kongresszus - 2. rész 1. bek. 7. sorában a szöveg helyesen:

...kívánják csökkenteni. 1981-85-ben 65-70 millió tonna... stb.

áe

11.27 140481 0207

12.

sk0030 4 230 mtik1031

dél-afrikai atomtervek

new york, 1981. április 14. /taszsz/ - az ENSZ apartheid-ellenes bizottsága new yorkban jelentést tett közzé, amely leleplezi az amerikai és más nyugati bankok részvételét a dél-afrikai fajüldöző rendszer atomterveinek finanszírozásában.

a dél-afrikai atomenergetikai ipar nyugati, mindenképp az egyesült államokból, az NSZK-ból és franciaországból származó technológiákat alkalmaz. 1975 óta működik az országban egy kutató központ, amely dúsított uránt állít elő, mégpedig nem csak az elektromos erőművek számára, hanem az atomfegyver előállításához is. a cél elérése érdekében a nukleáris nyersanyag dúsításának új, először nyugatnémet szakemberek által kidolgozott módszerét alkalmazzák.

a nyugati pénzügyi intézetek 1978-ban 48 százalékát adták össze annak a tőkeszükségletnek, amelyet a dél-afrikai elektromos ellátással foglalkozó bizottság igényelt a koebergi atomerőmű építéséhez. egy évvel később ugyanez a bizottság kölcsönt vett fel a „hill samuel and co.”, brit társaságtól, 1980-ban pedig angol, svájci, francia, amerikai és nyugatnémet bankok további 800 millió dollárt bocsátottak a bizottság rendelkezésére. ez év januárjában a dél-afrikai bizottság 650 millió rand értékű kölcsönszerződést írt alá egy nemzetközi konzorciummal, amelynek élén a „barclays”, angol bank áll.

aktív szerepet játszik a fajüldöző rendszer felfegyverzésében a kanadai székhelyű „space research corporation”, is. mellékesen ez volt az a cég, amely leszállította pretoriának azokat a tűzérzségi lövedékeket, amelyeket nukleáris töltettel is lehet használni. az ENSZ-bizottság jelentése rámutat: a „space research corporation”, finanszírozásában amerikai, holland és angol tőke vesz részt.

bl fm

12.26 140481 1755

Fi

13.20

-.-

sk0031 4 300 mtik1032

brixtoni zavargások

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

london, 1981. április 14. /mti/ - a hétvégi súlyos zavargások utójátékaként hétfőn este is voltak kisebb összeesapások london déli kerületében, brixtonban a rendőrök és fiatalok között. három rendőrkocsit felgyújtottak és tizenhat őrizetbe vétel történt.

margaret thatcher miniszterelnök a televízióknak adott nyilatkozatában elítélte az erőszakcselekményeket, de a leghatványabb formában sem ismerte el a színesbőrű gettó robbanásig feszült légkörének társadalmi-gazdasági okait. tagadta, hogy a színesbőrűeket aránytalanul sújtó munkanélküliség lenne a feszültség elsődleges oka, mondván, hogy „a harmincas években még magasabb volt a munkanélküliség, mégsem került sor ilyen kilengésekre... azt bizonygatta, hogy a kormány éppen eleget költ brixton súlyos lakásgondjai megoldására, végső soron azonban pénzzel nem lehet „sem bizalmat, sem faji összeférhetőséget vásárolni...”

a kerület színesbőrű lakossága nem is vár sok segítséget a kormánytól, hanem megalakította a brixtoni önvédelmi bizottságot, és követelte a zavargások miatt őrizetbe vettek kiengedését. husvét vasárnap tömeggyűlést tartanak, célzatosan a kerületi rendőrkapitányság közelében.

a kerületi tanács munkáspárti többségének vezére, ted knight sok másnoh hasonlóan szintén a rendőrség durva fellépését, tömeges beözönlését okolta a hétvégén történetekért. kijelentette, hogy a rendőrök úgy viselkedtek, mint valami „megszálló hadsereg...”

a tanács gyorssegélyt kért a kormánytól a károk helyreállítására, a továbbiakban pedig „elégéséges erőforrásokat”, ahhoz, hogy leküzdjék a nagyarányú munkanélküliség, a rossz lakásviszonyok és közszolgáltatások mélyebben rejlő problémáit.

lb/mh mp

12.57 140481 1772

Fi

13.20

-.-

sk0032 4 230 mtik1033

gromiko - francia nagykövet

moszkva, 1981. április 14. /taszsz/ - andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere kedden fogadta henri froment-meurice-t, franciaország moszkvai nagykövetét. a találkozót a diplomata kérte.

a nagykövet átnyújtotta valéry giscard d'estaing francia államfő leonyid brezsnyevhez, az szkp kb főtitkárához, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökéhez intézett üzenetét.

a találkozón érintettek néhány, a két ország kölcsönös érdeklődésére számot tartó nemzetközi problémát.

rp ba ng

13.01 140481 0594

-.-

sk0033 4 300 mtik1034

kina - chile

párizs, 1981. április 14. /taszsz/- hivatalos látogatásra a chilei fővárosba érkezett csang ven-csin kínai külügyminiszter-helyettes. látogatásának célja a két ország „baráti kapcsolatainak elmélyítése„.

peking - washingtonnal egyetemben - közvetlenül az 1973-as katonai puccs után létesített kapcsolatot a népi egység törvényes kormányát megdöntő rendszerrel, amely megölte salvador allende elnököt, és hazafiak tizezreit gyilkolta le vagy zárta börtönrácsok mögé.

peking évről évre bővítette és erősítette politikai és gazdasági kapcsolatait a juntával. nyugati hírügynökségi és sajtójelentések szerint az elmúlt időszakban a két ország közötti árucseré megnyolcszorozódott. kina nagy mennyiségű rizet, salétromot és vasércet vásárol chile-től. 1978-ban a kínai rézimport a kétoldalu kapcsolatok történetében páratlan méreteket öltött, meghaladta a 90 ezer tonnát.

a chilei árukért cserébe peking pinochetnek fegyvereket szállít, amelyeket a diktatura ellen küzdő hazafiak ellen fordítanak, a junta népeellenes, elnyomó terrorpolitikája jegyében. a kínai

fi

népköztársaság ezen felül bőséges pénzügyi segítséget is nyújtott és nyújt a véres rendszernek: a kölcsönök és a hitelek máris több száz millió dollárra rugnak.

a múlt év végén, a kínai-chilei kereskedelmi vegyesbizottság harmadik, pekingi ülésén felülvizsgálták a két ország közötti kapcsolatok elmélyítésének problémáit. kina és chile katonai missziók kölcsönös cseréjét hajtott végre, nemzeti bankjaik fióküzleteket nyitottak egymás fővárosaiban. peking támogatja a juntát a nemzetközi szinten, és latin-amerikai behatolásának eszközeként használja fel.

tan hai-huang, kina új chilei nagykövete néhány nappal ezelőtt, megbízólevelének átadásakor kijelentette: „a kínai népköztársaság célja, hogy bővítse a kormányok közötti kétoldalu baráti kapcsolatokat„, a mostani látogatás éppen ezt a célt szolgálja.

bl mp

13.12 140481 1938

-.-

sk0034 4 230 mtik1035

grenada - usa

havanna, 1981. április 14. /taszsz/- washington felforgató tevékenységet fejt ki grenadával szemben, mert az ország a független fejlődés útjára lépett, megvédi természeti kincseit a nemzetközi monopóliumokkal szemben és fenntartja magának a jogot, hogy a sziget népe által választott társadalmi rendszert építse - állapította meg legutóbbi beszédében maurice bishop, a közép-amerikai szigetország minisztere lnöke.

a kormányfő hangsúlyozta, hogy az ország népe elszántan visszaveri az imperializmus zsoldosainak bármilyen támadását. az imperializmus megpróbálja feltartóztatni a haladó társadalmi-gazdasági átalakulás folyamatát, és megkísérli a szigetet ismét az imperialista politika kiszolgálójává süllyeszteni.

bishop elítélte a salvadori diktaturának küldött amerikai fegyverszállításokat, és rámutatott, hogy washingtonnak osztoznia kell a reakciós junta felelősségében, amiért erőszakkal próbálja elfojtani a salvadori nép szabadságért és demokráciáért vívott harcát.

gr pi

13.15 140481 1029

fi

-.-

sk0035 4 230 mtik1036

rövid hírek

vietnam - polisario

hanoi, 1981. április 14. /mti/ - pham van dong vietnami miniszterelnök hétfőn fogadta a szaharai arab demokratikus köztársaság kormányküldöttségét, amelyet hamudi ahmed baba energiaügyi és közlekedési miniszter vezet. a vietnami kormányfő üdvözölte a szaharai nép katonai, politikai és diplomáciai sikon elért eredményeit.

schürer kitüntetése

berlin, 1981. április 14. /mti/ - az ndk államtanácsa a karl marx rendet, a német demokratikus köztársaság legmagasabb kitüntetését adományozta 60. születésnapja alkalmából kedden gerhard schürernek, a nszép kb politikai bizottsága póttagjának, az ndk minisztertanácsa elnökhelyettesének, az állami tervbizottság elnökének.

verdet londonban

london, 1981. április 14. /agerpres/ - margaret thatcher angol miniszterelnök hétfőn megkezdte tárgyalásait ilie verdet román kormányfővel, aki aznap érkezett hivatalos látogatásra londonba. a megbeszélések után este a brit miniszterelnöki rezidencián fogadást rendeztek ilie verdet tiszteletére.

ta pi

13.38 140481 1071

sk0036 4 230 mtik1037

libanon - gemajel

beirut, 1981. április 14. /mti-upi/afp/ - basir gemajel, a libanoni jobboldali falangisták vezére kedden kijelentette, hogy a jelenlegi helyzetben kész tárgyalni sziria képviselőivel. a keresztény jobboldal szócsöve „a libanon hangja”, rádióadó számára kedden adott nyilatkozatában gemajel a tárgyalások feltételül szabta a felek nézeteinek kölcsönös tiszteletben tartását.

Fi

mint jelentettük, az arabközi békefenntartó erők szir csapatai hétfőn elfoglaltak valamennyi katonai fontosságú magaslatot a libanoni zante városa körül, ahol április eleje óta a falangisták provokációi következtében folynak az összeütközések a sziriai egységek és a falangista fegyveresek között. a körülzárt város azonban továbbra is a jobboldali keresztények kezén van.

megfigyelők szerint gemajel tárgyalási ajánlata egyértelmű elismerése annak, hogy ismét kudarcba fulladt a jobboldali erőknek a libanoni hatadó erők és az őket támogató arabközi békefenntartó erők felszámolására irányuló összeesküvés kísérlete.

ág pi

13.43 140481 1053

sk0037 4 300 mtik1038

francia sajtó - amerika /1. rész/

párizs, 1981. április 14. /mti/ - ronald reagan visszatérése és haig külügyminiszter párizsi látogatása nyomán a francia sajtóban „ismerős” hangok tűnnek fel: ha nem is az amerikai külpolitikai bizonytalanságot panaszozzák, mint carter idején, de egyre inkább azt hangsúlyozzák, hogy az erőteljes nyelvezet mögött még mindig határozatlanok a külpolitikai döntések.

a le matin kedden azt írja haig külügy- és weinberger hadügyminiszter európai megbeszéléseiről, hogy az amerikai külpolitika ugyan „rendkívül agresszív hangnemű, de a gyakorlatban eddig nem sok konkrétumot eredményezett”, a moszkva elleni vádak erőteljessége, a salvadorral és lengyelországgal kapcsolatos erőszakos fellépés drámai feszültségre vezetett a nemzetközi kapcsolatokban. azonban sokan felteszik a kérdést, még az egyesült államokban is, mit jelent mindez. az amerikai vezetők azzal az ürüggyel, hogy időre van szükségük politikájuk meghatározásához, egyelőre semmiféle világos politikát nem alakítottak ki: sem az atomfegyverekkel kapcsolatos tárgyalásokat, sem a közel-keletet, sem afrikát illetően. éppen ellenkezőleg, a kormányon belüli konfliktusok még akadályozták is a külpolitika oly sokszor kilátásba helyezett kidolgozását. három hónappal reagan hivatalba lépése után a külügyminisztérium egyetlen területi főosztályának vezetőjét, egyetlen nagykövetet sem erősítették meg tisztségében, és ez valószínűleg rekord - írja a lap. /folyt./

bd/jp mp ng

13.54 140481 1494

sk0038 4 300 mtik1039

francia sajtó - amerika /2. rész/

a Le monde haig körutját méltató vezércikkében azt hangsúlyozza, hogy az amerikai külügyminiszter magatartásának szükségszerűen tükröznie kellett a kormányzat bizonytalanságait, amely igen sok elsőrendű fontosságú kérdésben még nem határozta meg álláspontját. washington meg akarja szilárdítani katonai hatalmát, keményebb hangot akar megütni a szovjetunióval szemben, meg kívánja nyugtatni szövetségeseit és segíteni akar barátainak nézeteltéréseik megoldásában. ezeket a szándékokat azonban pontosan ki kell fejteni és ki kell egyensúlyozni, különösen, amikor egyesek ellentmondásban vannak másokkal. ilyen ellentmondásként jellemzi a lap a közel-keleten izrael és a nyugat-barát arab országok egyidejű támogatását. nyugat-európa számos ponton egyetért az arab országokkal és haig nem tudott mást kérni szövetségeseitől, mint hogy tartózkodjanak új közel-keleti kezdeményezésektől. bonn pedig az eurostratégiai rakétákkal kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalások kezdetéről várt választ. weinberger hadügyminiszter nagy feltűnést keltő szovjetellenes nyilatkozatai nyomán haig biztatóbb kijelentései nem okvetlenül voltak elegendők az egyesült államok szövetségesei számára ahhoz, hogy meggyőzzék őket: az új amerikai vezetők valóban annyira tudják, mit akarnak, amint azt mondják - véli a Le monde.

bd/jp mp ng

14.02 140481 1368

R

--

sk0040 4 230 mtik1041

nszép kongresszus - részletes

bochkor jeno, kocsis tamás és pinczési pál, az mti tudósítói jelentik:

berlin, 1981. április 14. /mti/ - a német szocialista egységpárt x. kongresszusa kedden délelőtt befejezte a vitát a központi bizottság és a központi revíziós bizottság szombaton előterjesztett beszámolójáról és egyhangulag hozott határozatokban jóváhagyta a két jelentést. a kongresszus állásfoglalása „teljes egészében jóváhagyja a központi bizottság marxista-leninista irányvonalát és a ix. kongresszus határozatainak s az nszép pártprogramjának megvalósítását szolgáló gyakorlati tevékenységét,,. a delegátusok egyben megerősítették az ndk - a kb beszámolójában erich honecker főtitkár által előterjesztett - „bel- és külpolitikai stratégiáját és taktikáját,,. a határozat kimondja, hogy „a központi bizottság jelentése és az abban meghatározott feladatok és következtetések megszabják az nszép minden pártszervezete és minden, az államhatalom területén és a tömegszervezetekben működő kommunista magatartásának és tevékenységének irányvonalát,,.

a kedd délelőtti ülésen befejeződött vitában összesen 29 küldött szólalt fel. erich honecker elállt a vitazárótól.

a kongresszus délben áttért az ndk gazdaságpolitikai feladatainak részletes megvitatására. willi stoph, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnöke előterjesztette a német demokratikus köztársaság 1981-1985. évi népgazdaságfejlesztési irányelveire vonatkozó beszámolóját.

R

/ide jön willi stoph beszéde./

embargó 16 óráig

willi stoph beszámolójának elhangzása után az nszép x. kongresszusa megkezdte a gazdasági feladatokról szóló vitát, amely szerda estig tart.

ko/zsa ba ng

14.25 140481 1735

-.-

sk0041 4 300 mtik1042

spanyolország - merényletek

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. április 14. /mti/ - a spanyol fegyveres erők két tisztje esett merénylet áldozatul kedden a baszkföldön. san sebastianban ismeretlen fegyveresek a reggeli órákban négy lövéssel meggyilkolták oswaldo josé rodriguez fernandez 59 éves nyugalmazott tisztet, majd néhány órával később bilbao egyik külvárosában a plébánia közelében az utcán, ugyancsak ismeretlen fegyveresek, agyonlőtték a 68 éves luis cadalso san juan nyugalmazott csendőrnagyot.

Legújabb jelentések szerint a bilbaói merényletet egy fiatal ember és egy fiatal lány követte el, valószínűleg ugyanazok, akik néhány héttel ezelőtt bilbaóban és pamplonában a templom előtt megölték két alezredest.

a keddi két merénylet nyomán hétre emelkedett az ebben az évben a terrorizmusnak áldozatul esett katonák, csendőrök és rendőrök száma. azután, hogy a hadsereget bevonták a terrorizmus elleni küzdelembe, most történt először, hogy tiszteket öltek meg. mindez azt jelzi, hogy a terrorizmus elleni küzdelem hosszúnak ígérkezik. ezt ennek a küzdelemnek az irányítói is tudják. manuel ballesteros rendőrtanácsos, a terrorizmus elleni harcra alakított egységes parancsnokság vezetője legutóbbi nyilatkozatában azt is közölte, hogy szerintük az eta nagyszabású látványos akcióval kísérel majd meg válaszolni az új intézkedésekre és a számos letartóztatásra.

leh/jp mp

14.35 140481 1444

R

-.-

sk0042 4 270 mtik1043

űrhajósok

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - második hónapját kezdte meg a világűrben vlagyimir kovaljonok és viktor szavinih. az űrhajósok kedden előkészítik azokat a tudományos berendezéseket, amelyek segítségével a következő napokban a különféle népgazdasági ágazatok számára szükséges információkat biztosító, újabb geofizikai kísérleteket hajtanak végre. a délutáni órákban a jelena elnevezésű kisméretű gammateleszkóp segítségével a kozmikus gammasugárzás és az elektromos töltésű részecskék áramlatait mérik a földkörüli térségben.

az utóbbi napokban kovaljonok és szavinih folytatta az erőforráskutató és környezetvédelmi program végrehajtását: vizuális megfigyeléseket végeztek és felvételeket készítettek a földfelszín és a világóceán egyes térségeiről, köztük az atlanti-óceánról, a kaszpi-tengerről, kazahsztán és a szovjet közép-ázsiai köztársaságok területéről. a hétfői napot az orvosi vizsgálatoknak szentelték - a polinom-2m, a reográf és a béta elnevezésű diagnosztizáló műszerekkel szív- és érrendszerük állapotát vizsgálták, s az eredményeket a telemetrikus rendszer segítségével továbbították a repülésirányító központ orvosaihoz. ugyancsak orvos-biológiai célokból megmérték az űrkomplexum különböző helyiségeiben a levegő összetételének változásait. hétfőn este fejeződött be egy újabb technológiai kísérlet is: a szlav olvasztókemencében, rendkívül kismértékű gravitáció körülményei között ólomból és cinkből, illetve antimónból és bizmutból állítottak elő különleges kristályokat.

a repülésirányító központ legújabb jelentése szerint mindkét űrhajós egészségi állapota és közérzete jó, munkaképességük továbbra is magasfokú. a programok végrehajtása a tervekkel összhangban folytatódik.

it/zsa ba

14.38 140481 1756

R

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

Latin-amerika-kutató intézet - évforduló

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő latin-amerika-kutató intézet tevékenységének és eredményeinek szenteli legújabb száma jelentős részét a „Latin-amerika”, című, moszkvában megjelenő tudományos folyóirat.

a szovjet tudományos akadémia 1961-ben alapított latin-amerika-kutató intézetének alapvető feladata a térség társadalmi-politikai, gazdasági, külpolitikai, ideológiai és kulturális problémáinak komplex kutatása, kontinentális méretekben és az egyes országokat tekintve egyaránt. a volszkij professzor vezette intézet munkatársai - akik közül tízen megszerezték a tudományok doktora, 86-an pedig a kandidátusi fokozatot - ezernél több tudományos munkát publikáltak az elmúlt években, és tevékenységüket, eredményeiket külföldi szakmai körökben is nagyra értékelik. a latin-amerika-kutató intézet kollektívája aktív nemzetközi együttműködést is folytat: állandó kapcsolatban áll a legtöbb latin-amerikai ország kutatóközpontjaival, egyetemével és ismert tudósaival, a szocialista országok és több nyugati állam - köztük az egyesült államok és japán - latin-amerika-kutató központjaival. e kapcsolatok egyik eredménye, hogy napjainkban az intézet rendelkezik a szovjetunió legnagyobb és európa egyik legjelentősebb latin-amerikai témájú kiadvány-gyűjteményével.

az évforduló alkalmából a latin-amerika című folyóiratban méltatja az intézet tevékenységét több latin-amerikai kommunista párt vezetője, s néhány ismert, a területtel foglalkozó külföldi tudós, köztük dévai gyula, a nemzetközi kapcsolatok intézetének igazgatója és kádár béla, a magyar tudományos akadémia világgazdasági intézetének osztályvezetője.

it/zsa ba kutató

14.44 140481 1735

fi

-.-

sk0044 4 300 mtik1045

spanyol köztársaság

madrid, 1981. április 14. /mti/ - a spanyol lapok kedden egyöntetűen vezércikkben emlékeztek meg a köztársaság 1931. április 14-én történt kikiáltásának 50. évfordulójáról. valamennyi vezércikk hangsúlyozza, hogy paradox módon a monarchia hozta meg a köztársaság híveinek, hogy szabadon visszatérhettek hazájukba és megemlékezhetnek a köztársaságról. az el país vezércikkében hangsúlyozza: nem az állam formája a lényeg ma, hanem a tartalom. s jelenleg spanyolországban a demokratikus szabadságjogokat a monarchia biztosítja és a diktatura hívei váltak a királyság ellenfeleivé.

ezt bizonyítja többek között tejero puccsista alezredek minapi cikkének az alkitétele, miszerint ő nem monarchista, valamint a szélsőjobboldalnak falragaszokon hirdetett és a sajtóban is meg-megjelenő királyellenes propagandája.

hivatalos megemlékezést a köztársaság kikiáltásának évfordulójáról nem tartanak.

leh/zsa mp ng

15.02 140481 0955

-.-

sk0045 1 230 mtik1046

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1008, 1009, 1013 és 1020 sz. hírünk /nszep-kongresszus irányelvek/ embargóját ezennel feloldjuk.

fi

15.21 140481 0154

fi

-.-

sk0046 2 300 mtik1048

brandt jugoszláviában

belgrád, 1981. április 14. /mti/ - a jksz kb elnökségének meghívására kedden kétnapos látogatásra belgrádba érkezett willy brandt, a nyugatnémet szociáldemokrata párt elnöke. utjára egon bahr és wolfgang roth, a pártvezetőség két tagja is elkísérte.

brandt a legmagasabb szintű jugoszláv politikai vezetőkkel, köztük lazár mojszovval, a jksz kb elnökségének elnökével, veszelin gyuranoviccsal, a jksz kb elnökségének tagjával, a szövetségi kormány elnökével, valamint sztane dolanccal és alekszandar grlicskovval, a jksz elnökségének tagjaival folytat megbeszéléseket a világhelyzet időszerű kérdéseiről és a két ország együttműködéséről.

már ba ng

16.02 140481 0704

-.-

sk0047 4 300 mtik1049

török-görög tárgyalások

athén, 1981. április 14. /reuter/ - görög és török diplomaták kedden a görög fővárosban folytatták tárgyalásaikat az égei-tenger feletti területi jogok meghatározásáról és a tenger fölötti légi közlekedés szabályozásáról. előzőleg, egy hónapja ankarában találkoztak.

a két ország égei-tengeri határa régóta súlyos ellentétek forrása. különösen azok a görög szigetek, illetve a körülöttük lévő parti vizek hovatartozása okozott gondot, amelyek törökország közelében vannak. a parti vizek és hovatartozásuk azért fontos, mert a mélyben ásványkincseket és kőolajat remélnek találni. a két ország vitája ugyanakkor állandóan veszélyezteti a nato déli szárnyának szilárdságát, hiszen mind görögország, mind törökország tagja az atlanti szövetségnek.

az utóbbi időben enyhült a feszültség a két ország között. ennek egyik jele, hogy a tárgyalások folytatódnak. nem utolsósorban azért, mert mindketten nagy katonai-pénzügyi támogatást kaptak és remélnek a viszályukban közvetítő vezető nato-államoktól, főként az egyesült államoktól. görögország a hangulat további enyhítése érdekében a múlt hónapban engedményeket tett az égei-tenger fölötti

Fi

repülés szabályozásában. ennek ellenére a múlt héten élesen tiltakozott, mert török katonai repülőgépek több ízben megsértették a görög légtér. a görög ellenzéki pártok azt követelték a kormánytól, hogy szakítsa meg a tárgyalásokat, „a török provokációk,„ miatt.

sg mp
16.16 140481 1462

-.-

sk0048 4 230 mtik1050

nem fekete föld-övezet - határozat /1. rész/

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - az szkp központi bizottsága és a szovjetunió minisztertanácsa kedden határozatot hozott az oszszszk nem fekete föld-övezetében folyó mezőgazdasági termelés hatékonyságának növeléséről az 1981. és 1985. közötti időszakban.

a határozat emlékeztet rá, hogy az oroszországi föderáció európai részének jelentős részét elfoglaló, hat autonóm köztársaságra és 23 területre kiterjedő övezetben az előző öt éves tervben 31,2 milliárd rubelt fordítottak a mezőgazdasági termelés fejlesztését szolgáló beruházásokra. a mezőgazdasági üzemek alapvető termelési alapjai másfélszeresükre nőttek, számottevően gyarapodott gépparkjuk és javult műtrágyaellátásuk. a falusi lakásépítésre és kulturális, valamint szolgáltató intézmények létesítésére 5,6 milliárd rubelt költöttek. mindezek eredményeként a tizedik öt éves tervben tovább nőtt az övezet mezőgazdasági termelése.

a központi bizottság és a minisztertanács közös rendelete ugyanakkor rámutat arra is, hogy a számottevő fejlődés ellenére nem sikerült maradéktalanul teljesíteni a tervben szereplő feladatokat. ezért most újabb, széleskörű intézkedéseket irányoznak elő e fontos mezőgazdasági terület anyagi-műszaki bázisának fejlesztése, a falusi lakosság életkörülményeinek javítása érdekében. /folyt./

it/jp ba
16.21 140481 1358

Fi

-.-

sk0049 4 230 mtik1051

nem fekete föld-övezet - határozat /2. rész/

az 1981-1985 közötti időszakban 39,3 milliárd rubel értékben hajtanak végre beruházásokat. az övezet mezőgazdasági üzemei 390 ezer új traktort, 254 ezer teherautót, 104 ezer gabonakombájnt kapnak. ezeknek az új eszközöknek a birtokában a kolhozoknak és szovhozoknak a jelenlegi ötéves tervben 30 százalékkal több mezőgazdasági terméket kell előállítaniuk, mint az előző, tizedik ötéves tervben.

it/zsa ba
16.22 140481 0468

-.-

sk0050 4 230 mtik1052

ghotbzadeh nyilatkozata

kuwait, 1981 április 14. /mti-upi/ap/- sajátos nyilatkozatot adott az arab times című, kuwaitban megjelenő angol nyelvű lapnak szadeh ghotbzadeh iráni külügyminiszter. az interjúban elhangzottak jól tükrözték a nyilatkozó „pártállását”, azt a kacskaringós politikai pályát, amelyet maga ghotbzadeh futott be az iráni iszlám köztársaság fennállásának első 18 hónapjában.

a volt külügyminiszter, aki az egyesült államokban töltött évek után 1973 utolsó negyedében párizsban csatlakozott khomeinihez, majd már teheránban - sokat hangoztatott világi műveltsége ellenére - az iszlám elveinek legszigorubb érvényesítése mellett szállt síkra, ezuttal a politikailag „mérsékelt”, személy szerepében tetszelgett. elmondta, hogy jelenleg a „mérsékelt”, politikai pártjának megalakításán fáradozik, hogy - mint hangoztatta - ellensúlyozhassa a parlamenti többséggel rendelkező iszlám köztársasági párt, valamint a kommunista tudh párt befolyását. „a veszély nem az iszlám köztársasági párt, hanem a kommunisták részéről fenyeget, akik benyomultak a vallási erők soraiba, - foglalta össze mondandóját ghotbzadeh. szerinte a kommunisták „kidolgozott tervvel”, rendelkeznek a hatalom megszerzésére, és ehhez az iszlám köztársasági párt „csak eszköz”, számukra, miközben „a mérsékelték teljes elszigetelésére, majd szétzuzására törnek,„

szadeh ghotbzadeh, aki sokáig khomeini bizalmasának számított, nyolc hónappal ezelőtt a bizalommal együtt a külügyminiszteri tárcát is elvesztette. megfigyelők szerint azért, mert erősen gyanuba

Fi

került máig is homályos „amerika-kapcsolatai”, miatt, és a nagyobb bajból akkor csak baniszadr elnök húzta ki. azóta látszólag visszavonultan élt, migmem most ismét előállt - ezuttal „mérsékelt”, - politikai nézetekkel.

pl ng

16.32 140481 1819

-.-

sk0051 4 300 mtik1053

brit köztisztviselősztrájk

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. április 14. /mti/ - kedden félnapos országos sztrájkot tartott nagy-britannia félmillió köztisztviselője tiltakozásul az ellen, hogy a kormány sztrájk törököt vett igénybe a skóciai faslane támaszponton egy polaris-tengeralattjáró felkészítésére. william mcall, a köztisztviselők szakszervezetének főtitkára kijelentette, hogy az állami alkalmazottak a következő napokban fokozzák bérkövetelő forgósztrájkjaikat.

a köztisztviselők hatodik hete folytatnak harcot életszínvonaluk csökkenése ellen. a kormány a nehéz gazdasági helyzetre hivatkozva idén - a bérbizottságot félretéve - hét százalékban szabta meg emelésüket, holott a köztisztviselők harmada a kisfizetésűek közé tartozik, és az infláció üteme jelenleg tíz százalék. a szakszervezet tárgyalásokat vagy döntőbíró felkérését javasolta, ha a kormány mereven elutasítja őket. ezért hat hete forgósztrájkokba kezdtek, és eltökélték, hogy a siker kivívásáig folytatják a bérküzdelmet.

a forgósztrájkok során legutóbb a resolution nevű polaris-tengeralattjáróra került sor, amelyet polgári szakértők szerelnék fel őrzésére. az alkalmazottak visszavonása után a kormány közölte, hogy a tengeralattjárót az ország harckészültsége fontos részének tartja, ezért a haditengerészettel végeztette el a rakéták felszerelését. a keddi félnapos országos sztrájk lassította a forgalmat a londoni repülőtéren, az utasok vámenellenőrzés nélkül sétálhattak át. leálltak a közalkalmazottak sok gyárban, hivatalban, intézménynél és kutatóintézetnél is.

Fi

a bankok alkalmazottai ^u jövő héten tartanak sztrájkot
bérkövetelésük érvényesítésére.

Lb/jp mp ng

16.45 140481 1718

-.-

sk0052 4 230 mtik1054

pnt - 2.

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

damaszkusz, 1981. április 14. /mti/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke kedden találkozott a palesztinai nemzeti tanács damaszkuszi ülészakán részvevő újságírókkal. egyebek között elmondta, hogy a 18 új tag felvételével 314 tagúra bővített nemzeti tanácsban a világ minden részén élő palesztin menekültek képviseltetik magukat, és ezen belül csupán a tanácsstagok egyötödét adják a katonai szervezetek. azt is közölte, hogy az ülészak a továbbiakban albizottságokban folytatja munkáját, majd végül ismét plenáris ülésen vitatják meg az így kidolgozott javaslatokat. az ülészak befejezése április 19-20. körül várható.

mahmud labadi, a pfsz szóvivője közölte, hogy összesen kilencven ország küldöttei vesznek részt a tanácskozáson.

jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke kedden fogadta rónai rudolfot, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagját, a nemzeti tanács ülésén részvevő magyar küldöttség vezetőjét és megbeszélést folytatott vele a pfsz és a hazafias népfront kapcsolatairól. a találkozón arafat köszönetét fejezte ki a magyar népnek szolidaritásáért, a palesztin népnek nyújtott sokoldalú támogatásáért.

x x x

embargó 19 óráig!

R

embargó 19 óráig!

jasszer arafat, a pfsz vb elnöke kedden este felszólalt a palesztinai nemzeti tanács 15. ülészakán. beszédében részletesen elemezte a közel-keleti térség, a palesztin ellenállási mozgalom helyzetét, majd felvázolta az imperialista-cionista törekvések ellen, a palesztin nép törvényes nemzeti jogaiért vívott harc feladatait.

bz/dj pl ng

16.47 140481 1738

-.-

sk0053 4 300 mtik1055

yorkshire-i hasfelmetező

London, 1981. április 14. /mti/ - két hét múlva, április 29-én kezdődik meg a londoni old bailey büntetőbiróságán a század egyik leghírhedtebb angol bűnözője, a yorkshire-i hasfelmetező perének tárgyalása. peter sutcliff harmincöt éves kamionsofőrt tizenhárom nő meggyilkolásával és hét másik elleni gyilkossági kísérlettel vádolják. a vádat sir michael havers főállamügyész terjeszti elő. a minden bizonnyal lelkebeteg tömeggyilkos öt éven át tartott garázdálkodása teltett a száz éve londonban gyilkolt rejtélyes hasfelmetező jacken is.

Lb/jp mp

16.48 140481 0593

-.-

sk0054 4 230 mtik1056

jonestowni dráma - per

san francisco, 1981. április 14. /afp/ - egy új fejlemény ismét felidézti azt a tömeges öngyilkosságot, amely 1978-ban történt a dél-amerikai guyanában egy szekta táborában. egy larry layton nevű férfi, a szektájának tagjait „önkéntes”, halálba kergető jim jones lelkes vezetője, hétfőn san franciscoban beperelte a cbs amerikai televíziós társaságot, mert az - szerinte - olyan dokumentumműsort sugárzott a jonestowni drámáról, amely „hátrányára lehet”, majd az ő ügyével foglalkozó bírósági tárgyaláson.

R

Layton, a szekta alvezérét júliusban állítják majd San Franciscóban bíróság elé gyilkosság vádjával. emlékeztet, hogy a tömeges öngyilkosságot közvetlen megelőzően a szekta néhány elvakult tagja meggyilkolta Leon Ryan amerikai képviselőt és négy társát, akik vizsgálat céljából meg akarták látogatni a népek temploma nevű szekta-tábort, amelynek lakói túlnyomórészt az egyesült államok állampolgárai voltak. a gyilkosság után néhány órával Jim Jones szektavezér elrendelte, hogy a tábor valamennyi lakója méreggel végezzen magával, „kollektívan vállalva”, a képviselő és társai lemészárlását. Jim Jones 912 fanatikus követője lett öngyilkos, többen azonban elmenekültek a táborból.

az alvezér, Larry Layton ügyvédei szerint a CBS által tavaly bemutatott műsor olyan fénybe állította be a Jonestowni eseményeket, hogy az „lehetetlenné teszi a majdani bírósági tárgyaláson a vádlottak tetteinek objektív megítélését”, Layton kártalanítást kér a CBS-től, nyilván azért is, hogy kifizethesse a sztároknak számító ügyvédek által benyújtott borsos számlákat.

ku pl ng

16.53 140481 1626

-.-

sk0055 4 300 mtik1057

olasz szakszervezetek-kormány /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

Róma, 1981. április 14. /mti/ - az olasz szakszervezetek nem tudtak egységes álláspontot kialakítani a kormány kilátásba helyezett gazdasági intézkedéseivel kapcsolatban, ezért lemondták keddre tervezett tanácskozásukat a kormányfővel.

a baloldali többségű cgil kommunista főtitkára, Luciano Lama a szakszervezeti vezetők hétfő esti tanácskozásán ellenjavaslatokat terjesztett elő a kereszténydemokratákhoz közel álló cisl-nek a mozgóbér-rendszer felülvizsgálására tett indítványával szemben, de javaslatait a cisl és a szociáldemokrata-szocialista irányzatú ul nem fogadták el. Carniti, a cisl főtitkára kedd délutáni sajtóértekezletén „ellentmondásosnak”, és „kétértelműnek”, minősítette a cgil javaslatait, és a cisl eredeti indítványa mellett szállt síkra. Carniti szerint a mozgóbérek jelenlegi formájukban az olaszországi infláció egyik fő okozói, ezért felül kell vizsgálni a rendszert. /ezek a bérpótlékok, amelyeket háromhavonként állapítanak meg a megélhetési költségek indexe alapján, 70-80 százalék erejéig kárpótolják a dolgozókat az inflálódás miatti veszteségeikért./

Nuu

a cgil javaslatai úgy összegezzük, hogy a mozgóbér-mechanizmust csak azután lenne szabad megváltoztatni, ha a kormány ígéretet tett, és kellő biztosítékokat adott új gazdaságpolitikára, és kiküszöböli az inflációt előidéző többi okot is. /olaszországban az infláció jelenleg 23 százalékos ütemmel tart./

Lama a Lunitá keddi számában kijelentette: „a szakszervezetek egységes fellépésének megteremtésén munkálkodtunk és munkálkodunk most is. a kormány termelésszükítő gazdaságpolitikáján kell változtatni, nem a szakszervezetek irányvonalán. a szakszervezeti vezetők elhatározták, hogy a következő napokban újabb tanácskozást tartanak, s megpróbálnak egységes álláspontra jutni. /folyt./

se/im mp bs

17.20 140481 1908

-.-

sk0056 4 300 mtik1058

olasz szakszervezetek-kormány /2.rész/

a szakszervezeti mozgalomban keletkezett ellentéteket a jobboldal a szakszervezetek megosztására és szembeállítására igyekszik kihasználni. folytatja a támadást az okp ellen, mert benne látja azt az erőt, amely a legkövetkezőtesebben védelmezi a munkástömegek érdekeit. a munkás- és a szakszervezeti mozgalom elleni támadás sajátosan összefonódik a május 17-re kiírt népszavazásokat megelőző kampánnyal. kedden Pietro Longo, a szociáldemokrata párt főtitkára kelt ki a kommunisták ellen, azzal vádolta meg őket, hogy a forlani-kormány megdöntésén fáradoznak, és a nemzet érdekeit nem veszik figyelembe. a szocialista párti miniszterek újból sürgették a szakszervezeteknél „társadalmi szerződés”, megkötését.

se/im mp bs

17.23 140481 0781

Nuu

-.-

sk0057 4 230 mtik1059

crocker - szvaz-föld

maputo, 1981. április 14. /ap/afp/ - chester crocker elnöki tanácsadó, az amerikai külügyminisztérium afrikai ügyekkel megbízott államtitkára kedden befejezte mozambiki látogatását, és elindult 10 országot érintő körútjának egyik legfontosabb állomása, a dél-afrikai köztársaság felé. az eredeti programtól eltérve, az amerikai politikus néhány órára megállt a mozambik és a dél-afrikai köztársaság között fekvő kis királyság, szvaziföld fővárosában.

amerikai részről csalódottság tapasztalható amiatt, hogy az államtitkárt mozambikban nem fogadta samora machel köztársasági elnök. afrikai körútjának előző állomásain, kenyában, tanzániában, zambiában és zimbabwében crockert minden esetben legmagasabb szinten fogadták.

pretoriai jelentések szerint crockernek a dél-afrikai köztársaságban is meg kell elégednie azzal, hogy legmagasabb rangú tárgyaló partnere a külügyminiszter lesz. megfigyelők szerint crocker számára igen kellemetlen, ha nem találkozhat pieter botha miniszterelnökkel, akit a hírmagyarúzó a külügyi államtitkár egész afrikai körútja „kulcsfigurájának”, tekintenek. ezért a pretoriai látogatást eleve „fél kudarcnak”, könyvelik el, ha crockert nem fogadja pieter botha.

ku pl bs

17.33 140481 1254

-.-

sk0058 4 230 mtik1060

rövid hírek

pécs—eszék

belgrád, 1981. április 14. /mti/ - eszéken hétfőn ünnepséget rendeztek abból az alkalomból, hogy a pécsi tanárképző főiskola és az eszéki egyetem pedagógiai tanszékének együttműködése éppen tízéves. az ünnepségen részt vettek a magyar művelődési minisztérium, a belgrádi magyar nagykövetség és a pécsi tanárképző főiskola, illetve a horvát szocialista köztársaság elnöksége, a köztársaság kormányának oktatásügyi titkársága /minisztérium/, valamint eszék város képviselői.

Nw

töröcsik mari filmjei moszkvában

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - töröcsik mari filmjeiből kezdődött retrospektív sorozat a moszkvai Muzjon filmszínházban, amelynek programja kissé a budapesti filmmuzeum műsorához hasonlít: rendszeresen mutat be sorozatokat egy-egy ismert rendező, vagy színművész filmjeiből. a több mint féltucat filmből álló töröcsik-sorozatban a szovjetunióban is igen kedvelt művésznek korai filmjei is szerepelnek, a „körhintától”, kezdve.

már/ki/im fg bs

17.37 140481 1022

-.-

sk0059 4 230 mtik1061

polaris - japán /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. április 14. /mti/ - az amerikai polaris-tengeralattjáró által okozott tengeri szerencsétlenség, annak halálos áldozatai és az ütközés nyomán elsüllyedt kereskedelmi hajó legénységének nyílt vizen történt cserbenhagyása miatt a japán kormány a parlamenti interpellációk és tiltakozások keresztjébe került. az egyesült államokkal szoros katonai szövetséget ápoló liberális-demokrata kabinettől ez alkalommal még saját padsoraiból is követelték az amerikai partnerrel szembeni erélyes fellépést, firtatva egyidejűleg a tokiói hatóságok felelősségét. isihara sintaro ldp-képviselő hangot adott gyanujának, hogy a szerencsétlenség időpontjában közös amerikai-japán haditengerészeti gyakorlat folyt, s a katonai-stratégiai megfontolások hátráltatták a mentést. a japán hajó kapitánya és egy matróz nyomtalanul eltűnt, további 13 személy pedig egy teljes napon át hanyodott sorsára hagyva a tengeren.

a parlamenti vita közben az aszahi simbun washingtoni tudósítója kedden jelentette, hogy amerikai részről hivatalosan beismerték: a katasztrófát előidéző amerikai atombuvarnaszád interkontinentális ballisztikus rakétákkal a fedélzetén „teljesített őrszolgálatot”, a japán szocialista párt és a japán kommunista párt követelte, hogy japán tiltsa ki 200 mérföldes tengeri gazdasági övezetéből az

Nw

atomtengeralattjárókat, az ország meghirdetett antinukleáris elveinek szellemében. jelenleg ezek az elvek csak a 12 mérföldes területi vizekre terjednek ki. a george washington és a niszso maru összeütközése kyushutól 170 kilométerre következett be. /folyt./

fn/dj fg bs

17.41 140481 1669

-.-

sk0060 4 230 mtik1062

polaris - japán /2.rész/

a heves interpellációk arra a kijelentésre készítették ito maszajosi külügyminisztert, hogy „elfogadhatatlan, a segítségnyújtás elmulasztását a rossz látási viszonyokkal magyarázó amerikai mentegőzés. a külügyminiszter a hivatalos japán tiltakozást azonban a vizsgálat eredményétől tette függővé. mindamellett kifejtette, hogy az incidens megterhelheti „a japán-amerikai bizalmi kapcsolatokat, az ellenzék további összehangolt támadásra készül, s az ügyet a parlamenti bizottságok napirendjéről a törvényhozás két házában plénuma elé kívánja utalni.

kedden a késő esti órákban az egyesült államok nagykövetsége újra ígéretet tett a baleset körülményeinek tisztázására, s közölte: kinevezte a vizsgálóbiztost a csendes-óceáni flotta egyik kapitányának személyében. a japán fél azonban a jelekből ítélve - a közvélemény egyre erősödő nyomása alatt - nem elégedett meg ezzel. a tokiói külügyminisztérium utasította a washingtoni japán diplomáciai képviselést, hogy tegyen lépéseket a külügyminisztériumnál „a baráti viszony romlásának megakadályozása végett,.

fn/dj fg bs

17.45 140481 1130

Nw

-.-

sk0061 4 300 mtik1063

a szerkesztőségek figyelmébe!

1981. április 14. /mti/

mai sk0026 számú - ürrepülőgép - taszz - hírünk 2. bek. 7. sorában a támaszpont neve helyesen:

W a n d e n b e r g légitámaszpontokat.

/dj bs

17.48 140481 0302

-.-

sk0062 4 230 mtik1064

Libanon

beirut/te-aviv/damaszkusz, 1981. április 14.
/ap/afp/upi/reuter/ - tűzérési tűz zúdult kedden délelőtt a beirut-i parlament közvetlen környékére, valósággal az épületbe zárva az ott tartózkodó négy minisztert és több mint egy tucat képviselőt. a politikusok tanácskoznival gyűltek össze a parlamentben, miután úgy tűnt, hogy a fővárosban normalizálódott helyzet. egy lövedék egyébként be is csapódott az épületbe, megsebesítve az órség egyik tagját és egy kormánytisztviselőt. a jelentésekből nem derült ki, hogy melyik harcoló fél tűzérsege lőtte az épületet.

a „legilletékesebb, helyről cáfolták meg basir gemajel falangista vezetőt, aki keddi nyilatkozatában azt állította, hogy katonái nem működnek együtt izraellel. még a nap folyamán izraeli katonai források megerősítették: tel-aviv fegyvereket és felszereléseket szállít a falangistáknak, hogy azok harcolhassanak a szíriai békefenntartó erők ellen. a forrás a támogatást azzal indokolta, hogy gemajel fegyveresei izrael „stratégiai érdekeit, védelmezik a térségben.

a libanoni baloldali erők és a palesztinai felszabadítási szervezet kedden külön-külön kiadott közleményben utasították el azt az amerikai-francia javaslatot, hogy az arab liga határozata alapján libanonban állomásozó szíriai békefenntartó erőket ensz-katonákkal

Nw

váltsák fel a közlemények a javaslatot a libanoni konfliktus „nemzetközivé tételére”, irányuló kísérletnek nevezték. ugyanebben az ügyben egyébként waldheim ensz-főtávkár kedden fogadta franciaország genfi ensz-megbizottját, aki arról biztosította waldheimet, hogy párizs csupán a libanoni kormányt kívánta támogatni a javaslattal.

kf pl bs

18.00 140481 1674

-.-

sk0063 4 230 mtik1065

ieng sary

párizs, 1981. április 14. /taszsz/ - a reagan-kormány közvetlen kapcsolatot létesített a pol pot-istákkal - derült ki ieng sary hétfői kairói nyilatkozatából.

az afp francia hírszolgálati iroda jelentése szerint ieng sary, aki az egyiptomi hatóságokkal folytatandó tárgyalásokra érkezett kairóba, újságírókkal közölte, hogy idén márciusban találkozó jött létre a pol pot-isták és a fehér ház képviselői között. a találkozó amerikai részvevőjeként ray cline-t, reagan elnök délkelet-ázsiai kérdésekben illetékes tanácsadó-csoportjának vezetőjét nevezte meg.

semmiféle kétséget sem hagyva a találkozó témáját illetően, ieng sary reményét fejezte ki, hogy az egyesült államok támogatást nyújt a kambodzsa-ellenes erők „frontjának”, amelynek összekovácsolására jelenleg peking is nagy igyekezettel törekszik. a „frontban”, a főszerep a pol pot-istáknak jut azzal együtt, hogy vezetését norodom szihanuk, kambodzsa ex-hercege kegyeskedett elvállalni.

közismert, hogy a kambodzsa-ellenes pol pot-ista csoportosulás mindjobban elszigetelődik külpolitikai téren, s peking egyre nehezebben tudja fenntartani annak látszatát, hogy pártfogoltjai valamiféle politikai erőt is képviselnének. ezért is született meg pekingben annak gondolata, hogy a pol pot-ista klikk megmentése érdekében ugynevezett egységfrontot hoznak létre, amely a pekingi vezetők és az egyesült államok sokoldalú támogatására számíthat.

ti ai bs

18.01 140481 1458

Nw

-.-

sk0064 4 230 mtik1066

rövid hírek

fkp - taglétszám

párizs, 1981. április 14. /taszsz/ - az év eleje óta 42 ezerrel növekedett a francia kommunista párt taglétszáma. paul laurent, a politikai bizottság tagja, a kb titkára a L, humaniténak adott interjújában elmondta, hogy a párt új tagjai gyakorlatilag az ország valamennyi társadalmi rétegét képviselik.

unesco - latin-amerika

quito, 1981. április 14. /taszsz/ - latin-amerika és a karib-térség oktatási feladatairól tanácskozott az unesco regionális bizottsága quitóban. a fórumon 29 ország képviseltette magát. az elfogadott dokumentum felszólítja a földrész kormányait, hogy haladéktalanul tegyenek lépéseket az irástudatlanság felszámolása érdekében. latin-amerikában az analfabéták száma jelenleg meghaladja a 45 milliót.

szabad szakszervezetek - török foglyok

brüsszel, 1981. április 14. /reuter/ - a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségének /icftu/ küldöttsége élesen bírálta a török katonai rendszert, mert a hatóságok nem tették lehetővé, hogy megbízottai meglátogassák a bebörtönzött török szakszervezeti aktivistákat. az öttagú delegáció a múlt héten járt törökországban, s a látogatás nyomán javasolta, hogy a szövetség hivatalosan emeljen panaszt a török kormány ellen a nemzetközi munkaügyi szervezetnél /ito/.

merénylet nápolyban

róma, 1981. április 14. /mti/ - nápolyban kedd délután ismeretlen terroristák agyonlőtték giuseppe salviát, a nápoly melletti poggioreale börtönének igazgatóhelyettesét. a 38 éves férfit gépkocsijában érték a gyilkos golyók.

km fg bs

18.05 140481 1575

Nw

-.-

sk0065 4 230 mtik2001

thatcher ázsiai körutja /1.rész/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. április 14. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök kedden 11 napos ázsiai körutra indult, amelynek során öt napos látogatást tesz Indiában, majd az arab-félsziget nyugat-barát államaiban, szaúd-arábiában, abu dhabiban, az egyesült arab emírségekben, maszkatban és katarban. arabközi látogatásaira elkíséri douglas hurd külügyi és nemzetközösségi államminiszter.

a látogatás fő célja a szovjetellenes angol diplomácia új ázsiai hangsúlyának demonstrálása, a brit jelenlét fokozása ebben a térségben, amelynek jó része azelőtt anglia gyarmata volt. a látogatás jellegét megvilágító bizalmas kormánydokumentum egyebek között ezeket tartalmazza: „hatékony eszközöket kell találnunk arra, hogy elrettentsük a szovjetuniót egy újabb agressziótól a harmadik világban... angliának nem akar újra csapatokat vezényelni a perzsa-öböl térségébe, de melegen üdvözli az öböl államainak lépéseit, amelyeket saját politikájuk megszilárdítására tesznek. nekik, nem nekünk kell felmérniük biztonsági szükségleteiket. ha úgy döntenek, hogy felszerelésre, műszaki tanácsra, vagy információcserére van szükségük, örömmel segítünk...”

e dokumentum szellemében thatcher asszony igyekszik majd a szovjetuniótól veszélyeztetett térségnek feltüntetni a dél-ázsiai vidéket, és távolítani a szovjetuniótól Indiát - főleg az afganisztáni kérdésben -, amikor tárgyal indira gandhi asszonnyal és beszédek során thatcher várhatóan igyekszik majd előmozdítani a brit kivitt Indiába. azzal is számolnia kell viszont, hogy a két főváros között jelentősen elég hűvös a viszony a nyugatnak pakisztán fellegyverzésére irányuló politikája és az indiai-óceánon növekvő katonai jelenléte miatt. a másik surlódási felület az új brit állampolgársági törvénytervezet, amelynek fő célja a hindusztáni bevándorlás leállításának; ez sok család szétszakitását vonja maga után. a the times a kétoldalu viszony romlását rezignáltan tárgyaló cikkében jellemző példaként idézte a hindustan times egyik kommentárját: „talán a kiterjedt birodalom fölötti uralomtól megfosztva, a britek visszaestek abba az állapotba, amelyben lényegében voltak - kicsinyes beállítottságú kis nép, amely egy kis szigeten él az atlanti-óceánon...” /folyt./

lb/jp fg bs

18.12 140481 2390

Nw

-.-

sk0066 4 230 mtik2002

thatcher ázsiai körutja /2.rész/

az öt arab országba először látogat brit miniszterelnök. thatcher asszony ezzel hangsúlyozni kívánja anglia fokozott érdekeltségét ebben a térségben, ahol 1971-ben felszámolta támaszpontjait. a megbeszélések egyik fő témája minden bizonnyal a gyorshadtest terve lesz, amelyet a térség államai elég bizalmatlanul fogadtak. a brit kormányfő meg akarja nyugtatni őket, hogy szó sincs csapatok átlomásoztatásáról, csupán bizonyos egységek állandó készenlétéről, amelyeket a térség uralkodói segítségül hívhatnak.

lb/jp fg

18.14 140481 0574

-.-

sk0067 4 230 mtik2003

jordániai ügyvivő

beirut/damaszkusz, 1981. április 14. /afp/reuter/ - staura kelet-libanoni városban kedden szabadon bocsátották hisam el-mohaiszent, jordánia beiruti diplomáciai ügyvivőjét - jelentették be hivatalos szíriai forrásból.

el-mohaiszent idén február 6-án ismeretlen fegyveresek rabolták el beirutban. az eset nyomán feszültté vált a jordániai-szíriai viszony, mivel amman - a libanonban átlomásozó szíriai békefenntartó erők jelentésére hivatkozva - damaszkuszt hibáztatta a történetekért.

kf pl bs

18.16 140481 0538

Nw

-.-

sk0068 4 230 mtik2004

hírek iránból

teherán, 1981. április 14. /reuter/afp/ - ismét heves harcok folynak az iráni kurdisztánban. mahabad városa körül hétfőn tíz iszlám gárdista meghalt, negyven megsebesült a kurdokkal vívott harcokban - közölték kedden hivatalosan teheránban.

a gárdisták szóvivője szerint kurd fegyveresek aknatüzet zúdítottak az egyik szomszédos városból mahabadba igyekvő csapatokra, amelyek az „ellenforradalminak”, bélyegzett erőktől akarták megtisztítani a környéket. a reguláris egységekkel is megerősített iszlám gárdisták végülis visszavetették a kurd fegyvereseket. a gerillák a mahabadot körülvevő hegyekbe vonultak vissza, állásaikat a kormánycsapatok tüzéségi tüzet zúdították. a szóvivő szerint a kurdok súlyos veszteségeket szenvedtek.

x

x

x

teherán, 1981. április 14. /afp/ - iránban kedden hét kábítószerek kereskedőt végeztek ki. hat férfin a nyilvánosság előtt hajtották végre az ítéletet teheránban, egy nőt a börtönben lőttek agyon.

ta pl bs

18.21 140481 1042

-.-

sk0069 4 230 mtik2005

haig — bovin

moszkva, 1981. április 14. /mti-taszsz/ - alexander haig amerikai külügyminiszter közel-keleti körútjával foglalkozott alekszandr bovin, az izvesztyija politikai szemleírója a lap keddi számában. az újságíró megállapította: nem a világnak kell amerikához igazodnia, hanem amerikának a világhoz.

haig külügyminiszter utazását az egyesült államok általános külpolitikai irányvonalának keretei között kell vizsgálni, és az általános kurzus lényege abban összegezhető, hogy az egyesült államok a nemzetközi kérdéseket a szovjetunióval szembeni globális konfrontáció szemszögéből vizsgálja. a közel-kelettel kapcsolatban ez annyit jelent, hogy az egyesült államok a perzsa-öböl környékét is magában foglaló térséget stratégiailag egységes egységként kezeli

Nuu

és a térség biztonságát leginkább fenyegető tényezőnek a „szovjet terjeszkedést”, tartja. ebből következően mind az arabok, mind pedig izrael számára azt a minimális célt tűzi ki, hogy a szovjetunióval szemben ellenséges politikát folytassanak: az arab országoknak, elsősorban jordániának és szaúd-arábiának, megegyezésre kell jutniuk izraellel, támogatniuk kell a camp david-i folyamatot. az egyesült államok pedig kész mindezért szavatozni a térség biztonságát, de ehhez növelnie kell katonai jelenlétét a közel-keleten és a perzsa-öböl körül.

az új amerikai kormányzat már felhagyott a megszállt területeken létesített izraeli települések miatti szemrehányásokkal, és megértéssel viseltetik izrael dél-libanonban folytatott tevékenysége iránt. vége szakadt a palesztinokkal kapcsolatos washingtoni puhatólózásoknak is.

igy még távolabbra került az izrael számára félelmetes lehetőség, hogy a szovjetunió és az egyesült államok együttműködik a közel-keleti kérdés megoldásában.

fg bs

18.51 140481 1791

-.-

sk0070 4 230 mtik2006

Lengye lország: jegyrendszer

Varsó, 1981. április 14. /mti/ - a kereskedelem szűkös készletei miatt lengyelországban május 1-től - átmeneti hatállyal - további életmezési cikkekre terjesztik ki a jegyrendszert. a huson és a cukron kívül jegyre fogják árulni a vajat, a buzalisztet, a rizst, a darát és a gabonapelyhet.

vajból a többség havonta fél kilogrammot vásárolhat, esetenként ennél 50 százalékkal többet /gyerekek és szoptatók, ill. terhes anyák/, esetenként kevesebbet /egyéni gazdálkodók/. az intézkedés augusztus 31-ig marad hatályban. lisztből a fejadag negyedévenként 3 kilogramm, rizsből, ugyancsak negyedévenként fél kilogramm lesz - egészen december 31-ig.

a gabonaféléknek a jegyrendszerbe való bevonása részint a burgonyahiány által felfokozott, hallatlanul erős keresletet hivatott lehűteni, másrészt adminisztratív uton próbálja elejét

Nuu

1981.04.14.

venni, hogy a parasztok élelmiszernel takarmányozzák a sertéseket és a szarvasmarhákat.

az intézkedés változatlanul hagyja az érintett cikkek árát.

ae/dj ai bs

18.59 140481 1052

-.-

sk0071 4 230 mtik2007

koszovoról

belgrád, 1981. április 14. /mti/ - azem vlaszi, a koszovói szocialisták szövetség tartományi választmányának elnöke közölte, hogy a tartományban az elmúlt napokban több ezer dolgozó részvételével mintegy 10.000 megbeszélést és értekezletet tartottak, amelyeken tájékoztató hangzott el az elmúlt hetekben lezajlott tüntetésekről, ellenséges megmozdulásokról.

megállapította, hogy a gyűléseken felszólalók túlnyomó többsége élesen elítélte a jugoszlávia egységének megbontását célzó, szervezett megmozdulásokat.

azem vlaszi bejelentette, hogy pristina és körzetének mind a 38 általános iskolájában - tiznapos szünet után - újból megkezdődött a tanítás, biztosítják a mintegy 40 ezer kisdíák zavartalan tanulását.

elmondta, hogy a március 11-i, március 26-i és április 1-i koszovói zavargások során 130-an megsebesültek, a sérülések javarészt lövöldözés okozta. hozzátette: „a tüntetők löfegyvereket és szuró-vágó eszközöket használtak; a rendőrök csak két esetben, önvédelemből lőttek a rájuk támadókra, s akkor 2 ember meghalt.,,

- az összetűzésekben egy rendőr életét veszítette, 4 megsebesült, 127 pedig megsérült. a tüntetők közül összesen 8-an veszítették életüket. ezek a végleges adatok - szögezte le.

- az elkövetkező napokban a lakosság széles rétegeivel folytatni kell a megbeszéléseket. emellett mind a városokban, mind a falvakban további éberségre van szükség, és önvédelmi intézkedéseket kell hozni. arra kell törekedni, hogy az élet és a munka mindenütt

Nu

1981.04.14.

visszatérjen normális medrébe. a szocialisták szövetsége szervezeteinek és tagjainak tevékenyen részt kell venniük a még mindig nehéz és bonyolult helyzet rendezésében - húzta alá végül azem vlaszi.

már ai

19.02 140481 1733

-.-

sk0072 4 230 mtik2008

irország - katonai semlegesség

london, 1981. április 14. /adn/ - irország katonai semlegességét hangsúlyozta charles haughey miniszterelnök dublini beszédében.

„az ir szuverenitás és függetlenség megőrzése a fő célunk,, - jelentette ki haughey a kormányzó fianna fáil párt dublini kongresszusán. az ir miniszterelnök arról biztosította a kongresszust, hogy kormánya nem tárgyal egyetlen országgal, vagy országcsoporttal sem irország katonai semlegességének, illetve ezzel kapcsolatos politikájának megváltoztatásáról.

lp fg bs

19.03 140481 0557

-.-

sk0073 4 230 mtik2009

szakszervezetek /1.rész/

oltványi ottó, az mti tudósítója jelenti:

bukarest, 1981. április 14. /mti/ - bukarestben szerdán közzétették a román szakszervezetek általános szövetsége kongresszusának határozatát.

a dokumentum rámutat, hogy a kongresszus teljes egyöntetűséggel jóváhagyta a központi tanács jelentését az előző kongresszus óta kifejtett tevékenységről és a szakszervezetek feladatairól. a határozat megjegyzi, hogy az rkp által az 1981-1985-ös öt éves tervre

Nu

megszabott célkitűzések elérése érdekében a szakszervezeteknek minőségileg javítaniuk kell gazdasági-társadalmi szervező és politikai nevelő tevékenységüket.

a kongresszus alapvető szakszervezeti feladatként határozza meg a munkásosztály, a dolgozók alkotó erőinek egybefogását és mozgósítását a xii. pártkongresszus határozatainak maradéktalan megvalósítására. a határozat a továbbiakban rámutat, hogy a szakszervezeteknek tömegszervezeti minőségükben teljes mértékben eleget kell tenniük törvényes felelősségüknek a kollektív vezető szervezetekben. ezekben a szervezetekben képviselőik révén „a legnagyobb felelősséggel, a dolgozók állandó megkérdezése alapján kell részt vállalniuk a gazdasági, társadalmi, nevelő tevékenységre vonatkozó határozatok és döntések megvitatásából és elfogadásából,,.

a határozat kiemeli a szakszervezetek feladatait a termelésben, az új gazdasági-pénzügyi mechanizmus érvényesítésében, a szocialista munkaverseny hatékonyságában, a takarékoság meghonosításában és a párt által megjelölt gazdasági-társadalmi feladatok teljesítésében. a szakszervezeteknek támogatniuk kell a lakásépítési program teljesítését, s figyelemmel kell kísérniük a lakások méltányos elosztását. az állami szervezetekkel együtt tevékenyen részt kell venniük az árualap létrehozásában és elosztásában, a lakosság ellátásához szükséges mezőgazdasági termékek és élelmiszerek helyi szintén történő biztosításában. /folyt./

olt/im bs

19.24 140481 1938

-.-

sk0074 4 230 mtik2010

szakszervezetek /2.rész/

a kongresszus elsődleges jelentőségű kötelességnek tartja: a szakszervezetek „számonkérően javítsák a szervező munkát, szüntelenül tökéletesítsék munkastílusukat és módszereiket,, a kongresszus elvárja a szakszervezetektől, hogy „több kezdeményezőkézségről, hozzájárulásról és felelősségről tegyenek tanúságot jogaik és kötelezettségeik gyakorlásában, fokozottan szervezzék és mozgósítsák a tömegeket a román kommunista párt bel- és külpolitikájának valóra váltására.,,

megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a munkásdemokrácia továbbfejlesztésére a szakszervezeti tevékenységben. biztosítani kell, hogy a központi tanács, a szövetségi bizottságok, a területi

Nw

tanácsok és a szakszervezeti bizottságok minden intézkedésüket és határozatukat a szakszervezeti tagság széles tömegének megkérdezése és hozzájárulása alapján hozzák meg. a szakszervezeti tevékenységben határozottan érvényesíteni kell a kollektív munka és vezetés elvét.

a kongresszus megerősíti: a román szakszervezetek általános szövetsége a jövőben is nemzetközi tevékenysége során elsődleges teendőjének tekintse a baráti kapcsolatok és testvéri együttműködések előmozdítását, azok bővítését a szocialista országokkal, különösen a szomszédos szocialista államokkal. a kongresszus határozat felhívja a világ összes szakszervezeteit, hogy a haladás és a béke erőivel együtt szoros egységben, következetesen munkálkodjanak az enyhülési, együttműködési és békepolitika felújításáért, elmélyítéséért.

olt/im al bs

19.29 140481 1540

-.-

sk0075 4 230 mtik2011

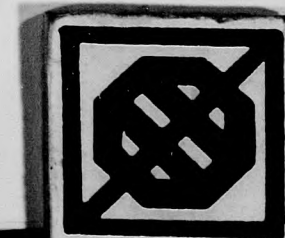
izrael-libanon /1.rész/

hi lu ama, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. április 14. /mti/ - izrael libanon középső részére is kiterjesztette beavatkozását, s ennek keretében az ensz-erők által ellenőrzött területektől északra is katonai támogatást nyújt a rendezési erőfeszítésekkel szembehelezkedő jobboldali milicistáknak. a jeruzsálemi rádió tudósítója illetékes katonai forrásra hivatkozva kedden megerősítette, hogy tel-aviv nemcsak a dél-libanoni szakadár keresztény milicistákat, hanem az ország északi felében tevékenykedő falangista erőket is fegyverszállítmányokkal látja el. tagadta ugyanakkor, hogy az ország belsőjében izraeli katonai alakulatok tartózkodnának.

az idézett katonai forrás további részletekkel nem szolgált, és elzárkózott annak a hírnek kommentálásától is, amely szerint rafael ejtan, az izraeli hadsereg vezérkari főnöke a napokban személyesen látogatott el a jobboldali erők főparancsnokságára, a beiruttól északra fekvő tengerparti junie városába. a londoni the daily telegraph és az amerikai newswEEK hétfőn megjelent legújabb száma egybenhangzóan arról tudósított, hogy az izraeli vezérkari főnök több tucat izraeli katonatiszt, sőt hét egyiptomi katonai vezető kíséretében kereste fel a falangista erők főhadiszállását. a sajtójelentésből kitűnt, hogy ejtan már korábban is vendégeskedett a keresztény fegyveresek tengerparti fellelgvárában.

Nw

- az izraeli hadsereg és a libanoni falangisták aktiv együttműködéséről szóló tel-avivi beismerés fényében különös jelentőségét nyernek a libanoni feszültség kiéleződésének legutóbbi eseményei, amelyekre hivatkozva izraelből több fenyegetésnek is beillő „figyelmeztetés”, hangzott el damaszkusz címére. /folyt./

hf/im pl bs

19.35 140481 1737

-.-

sk0076 4 230 mtik2012

izrael-libanon /2.rész/

jichak samir izraeli külügyminiszter április első hetében a beirut-damaszkusz főútvonalon fekvő zahleba összevont falangista miliciák és az arabközi békefenntartó erők szíriai egységei között kiobbant összeesapásokkal egyidőben úgy nyilatkozott, hogy országa „nem marad tétlenül”, ha a harcok tovább folytatódnak a város körül. az arabközi erők közlése szerint a fegyveres konfliktus közvetlen kiváltó oka az volt, hogy a falangisták nagymennyiségű fegyverszállítmányokat és csapaterősítéseket juttattak a városba, s kísérletet tettek a zahle közelében állomásozó szíriai egységek bekerítésére. a jeruzsálemi rádió keddi híradásában e híreket közvetve megerősítve arról is beszámolt, hogy izrael a múlt hét végéig folyamatosan juttatott el katonai felszereléseket és lőszeret a libanoni falangista erőknek.

hf/im pl bs

19.36 140481 0868

Nw

-.-

sk0077 4 230 mtik2013

nszep-kongresszus - németh károly

berlin, 1981. április 14. /mti/ - a német szocialista egységpárt x. kongresszusán a német demokratikus köztársaságban tartózkodó magyar pártküldöttség kedd délután a berlini magyar nagykövetség épületében résztvett az ndk-ban élő magyarok pártaktiváján. az aktíván németh károly, a politikai bizottság tagja, a kb titkára, a delegáció vezetője tájékoztatást adott az mszmp központi bizottságának legutóbbi üléséről.

ko/im bs

19.38 140481 0477

-.-

sk0078 4 230 mtik2014

beregovoj 60 éves

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. április 14. /mti/ - szerdán hatvan éves georgij tyimofejevics beregovoj altábornagy, űrhajós-pilóta, a jurij gagarinról elnevezett űrhajós kiképző központ vezetője. beregovoj a lenin-rend tulajdonosa, a szovjetunió kétszeres hőse, s első aranycsillagát még nem űrhajós-teljesítményéért, hanem a nagy honvédő háború éveiben vadászpilótaként aratott hőstettéért kapta - magyarországon, amelynek felszabadításában részt vett. georgij beregovoj a szovjet-magyar baráti társaság vezetőségének alelnöke, s ebben a minőségében is több alkalommal járt Magyarországon.

a háborús évek után a kiváló pilótát - aki a harcok idején 186 bevetésen vett részt, s utolsó harci feladatát a győzelem napján, 1945. május 9-én csehszlovákia légtérében hajtotta végre - berepülő-pilótának hívták meg az egyik repülőgéptervező intézetbe, s itt is kimagasló teljesítményt nyújtott. már korántsem fiatalon, 43 éves korában került 1964-ben az űrhajós-egységhez - de kiváló szakképzettsége, igen jó fizikai felkészültsége ellensúlyozta korát.

- beregovojt bizták meg azzal, hogy a szojuz-1, űrhajó tragikusan, vlagyimir komarov halálával végződött útja után kipróbálja az azóta a szovjet űrhajósok fő szállító járművét jelentő szojuz újabb kísérleti példányát. 1968. október 26-án indult utnak a szojuz-3, űrhajóval, a pilóta nélküli szojuz-2, űrhajót egy nappal korábban indították el. négy napos útja során kipróbálta a szojuz manőverezési képességét, s két alkalommal közelítette meg a

Nw

pilótánélküli szovjet-2 úrhajót. ennek a sikeres próbának eredménye volt azután a soronkövetkező csoportos ürrepülés és az átszállás sikeres végrehajtása.

az úrhajós kiképző központ vezetőjeként georgij beregovoj igen nagy szerepet tölt be a szovjet és a szocialista országokból érkező úrhajósok felkészítésében. egyúttal beosztása következtében a világ egyik legismertebb úrhajósa, aki igen sokat utazik is. magas társadalmi megbízatásai közé tartozik, hogy tagja a szovjetunió legfelsőbb tanácsának és három pártkongresszus küldötte volt. a szovjet-magyar baráti társaságban is igen tevékeny szerepet tölt be, és sokat tett a két nép barátságáért, egymás jobb megismeréséért.

ki/dj ai bs

19.43 140481 2267

-.-

sk0079 4 230 mtik2015

a szerkesztőségek figyelmébe!

-----
 madrid, 1981. április 14. /mti/ - javítás az előző merényletek /sk0041/ című anyaghoz, az abban szereplő meggyilkolt csendőrtiszt rangját helyesbítették: nem őrnagy, hanem alezredes.

Len/dj bs

19.47 140481 0283

-.-

sk0080 4 230 mtik2016

hírek egyiptomból

svéd-egyiptomi

-----
 kairó, 1981. április 14. /mti/ - svéd-egyiptomi külügyminiszteri tárgyalások kezdődtek kedden kairóban. ola ullsten svéd miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter hatnapos látogatásra

Nm

érkezett az egyiptomi fővárosba, hogy itteni kollégájával, kamal hasszan alival tanácskozzék nemzetközi kérdésekről és a két ország közötti kapcsolatok fejlesztéséről. a két külügyminiszter megbeszélésein - aii tájékoztatása szerint - az április elején stockholmban megkezdett tárgyalásokat folytatják. az egyiptomi külügyminiszter skandináviai látogatása során egyebek között arra kérte fel a meglátogatott államokat, hogy vegyenek részt a sinai-félszigeten izrael egy éven belül esedékes kivonulása után felvonultatandó több nemzetiségű békeellenőrző erőben. aii tárgyalópártenerei jelezték, hogy kizárólag az ENSZ égisze alatt felállítandó alakulatokba hajlandók katonákat küldeni.

az egyhetes tárgyalások folyamán megvitatták a svéd-egyiptomi gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségét, valamint az egyiptomnak szánt technológiai segítségnyújtás módozatait.

egyiptom - szabadonbocsátás

kairó, 1981. április 14. /mti/ - az egyiptomi hatóságok a hét elején szabadon bocsátottak harminchatot abból a hetvenhat személyből, akiket március végén tartóztattak le „kommunista szervezkedés, vádjával - jelentette kedden a kairói sajtó - a többiekkel szemben a főügyészség vezetésével folytatják a vizsgálatot.

-----
 az egyiptomi sajtó annak idején a legnagyobb „kommunista szervezet felgöngyölítéseként, taglalta a letartóztatások sorozatát, amelyek során őrizetbe vették a baloldali nemzeti haladó párt vezetőségének több tagját is. az őrizetbe vettek a fennálló rendszer elleni tevékenységgel vádolják.

rg/im pl bs

19.50 140481 1807

-.-

sk0081 4 230 mtik2017

merényletek-2.

-----
 madrid, 1981. április 14. /mti/ - kedden elkövették a harmadik gyilkos merényletet is az eta baszk terrorszervezet katonai ágazatának kommandói. a délutáni órákban san sebastian környékén ismeretlen fegyveres támadók meggyilkolták a moulinex háztartási gépgyár baszkföldi üzemének 40 éves igazgatóját, José M. Laiteguit.

Nm

a sorozatos merényletek miatt a másik nagy baszkföldi francia gyár, a michelin gyakorlatilag már fölszámolta ottani üzemeit.

a baszkföldi politikai pártok éles hangú nyilatkozatokban ítélték el az eta provokációs merényleteit.

leh/dj fg bs

19.51 140481 0609

-.-

sk0082 4 230 mtik2019

spanyol - vádemelés

madrid, 1981. április 14. /mti/ - a spanyol hadügyminisztérium kedden délután hivatalosan bejelentette, hogy a február 23-i államcsínykísérlet kivizsgálásával országos hatáskörrel megbízott vizsgálóbíró vádiratot adott ki diego ibanez ingles ezredes, a valenciai katonai körzet vezérkari főnökhelyettese ellen katonai lázadás címén, és az ezredest előzetes letartóztatásba helyezte.

a valenciai katonai körzetnek a puccs után kinevezett új parancsnoka már korábban egyhónapi fogságra ítélte ibanez ingles ezredest, mert ő szerkesztette milans del bosch altábornagynak, a valenciai katonai körzet volt parancsnokának a puccs estéjén kiadott parancsát, amellyel rendkívüli állapotot rendelt el a katonai körzet területén, és felvonultatta harckocsijait valencia utcáin.

hosszabb ideje ez az első vádemelés az elvetélt puccskísérlet résztvevői ellen.

leh/dj fg bs

20.09 140481 0911

Niu

-.-

sk0083 4 230 mtik2018

rövid hírek

mojszov — brandt

belgrád, 1981. április 14. /mti/ - lazár mojszov, a jksz kb elnökségének elnöke és sztane dolanc, a kb elnökségének tagja kedden belgrádban megbeszélést folytatott a kétnapos jugoszláviai látogatásra érkezett willy brandttal, a német szociáldemokrata párt elnökével, továbbá egon bahrral és wolfgang roth-tal, a párt vezetőségének tagjaival.

filmeszt

bukarest, 1981. április 14. /mti/ - a magyar-román barátság jegyében a szocialista művelődési és nevelési tanács kedden magyar filmeszt rendezett bukarestben. az ünnepi eseményen megemlékeztek hazánk felszabadulásának évfordulójáról. a studio moziban nagy sikerrel vetítették le simó sándor „apám néhány boldog éve,, című filmjét.

sztrájk

liszabon, 1981. április 14. /dpa/ - kedden háromnapos sztrájkba lépett portugália valamennyi közalkalmazottja. a kórházakra, vágóhidakra, vásárcsarnokokra, kikötőkre, határátkelő helyek vámőrségeire, tejfeldolgozó üzemekre és a szemétszállításra is kiterjedő akcióban 400 ezren vesznek részt. a magasabb bérek és jobb szociális ellátás mellett a sztrájkolók a magánipar alkalmazottaihoz hasonló bértárgyalási jogot követelnek maguknak.

már/olt/dl ai bs

20.10 140481 1227

-.-

sk0084 4 230 mtik2020

columbia - leszállás

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 14. /mti/ - kedden, magyar idő szerint 20 óra 20 perckor sikerrel befejezte első 54 órás próbarepülését a columbia - az első visszatérő űrrepülőgép. vitorlázórepülőgép módjára, siklórepülésben ereszkedett le a kaliforniai edwards

Niu

Légitámaszpont közelében levő tömeger hatalmas természet alkotta leszállópályájára.

... az űrrepülőgép a föld körüli 36. fordulót tette, amikor telemetriai utasítással bekapcsolták a fékező-hajtóműveket, hogy a columbiát mintegy 260 kilométeres magasságból fokozatosan alacsonyabb pályára vezéreljék. young és crippen, a két amerikai asztronauta addigra már felöltötték űrruháikat, és elfoglalták helyüket a pilótafülkében. a houstoni űrközpont minden utasítást közvetlenül a földről küldött a columbia fedélzetén lévő számítógépekre.

... a nagyfokú automatizálást egyebek között az is indokolja, hogy a columbia repülőgéphez hasonlóan, de a leggyorsabb vadászgépeknél is nagyobb sebességgel közelítette meg a földet. közép-európai idő szerint körülbelül fél nyolckor az indiai-óceán déli része felett kezdett leereszkedni a columbia alacsonyabb pályákra.

... az űrrepülőgép a gravitációs erő vonzásától is gyorsulva óriási sebességgel furta magát bele a föld sűrűbb légkörébe. a leereszkedésnek ebben a fázisában a columbia hővédő pajzsa több mint ezer fokra hevült. a landolás utáni első jelentések szerint a 30 ezer szilikon-lapból álló burkolat sérülései könnyen helyrehozhatók.

... kihalászták az atlanti-óceánból és visszaszállították cape canaveralba azt a két rakétát is, amelyek vasárnap szilárd hajtóanyaggal megtöltve megadták a kezdősebességet az űrhajónak. csupán az űrkomplexum hatalmas, hetven méteres külső üzemenyagtartálya égett el.

... a johnson űrközpont szerint a columbia próbautja „teljes sikert” hozott. következő utjának időpontját azután tűzik ki, ha a vizsgálatok tanúsítják: valóban épségben tért vissza a vilkágűr kutatás történetének első visszatérő űrhajója.

br/im fg bs

20.27 140481 2061

Nm

-.-

sk0085 4 230 mtik2021

portugália - mario soares

Lisszabon, 1981. április 14. /mti-ips/ - rövidesen visszatér a portugál politikai életbe mario soares, a portugál szocialista párt volt főtitkára, aki valójában nem is akart soha távozni onnan: a portugál szocialista párt májusban rendezendő konferenciáját megelőző küldöttválasztásokon ugyanis kiderült, hogy a konferencián soares hívei lesznek többségben.

... a volt főtitkárt támogató, és a párt számára új vezetést követelő 1200 küldött fogja meghatározni a párt új irányvonalát. így soares előtt nyitva az út.

... soares tavaly decemberben mondott le a portugál szocialista párt főtitkári tisztéről, mert a pártban többségbe kerültek a eanes államfő újválasztását támogató erők. soares viszont annak idején ellenezte, hogy a portugál szocialisták támogassák eanes elnök újválasztását.

... a rövid kihagyás a jelek szerint nem ártott mario soares politikai karrierjének. ő maga azonban eddig nem nyilatkozott terveiről. szocialistapárti vezetők azon a véleményen vannak, hogy csakis soares képes szavatolni a portugál szocialista párt egységét.

lp fg bs

20.39 140481 1111

-.-

sk0086 4 230 mtik2022

szovjet tiltakozó jegyzék

moszkva, 1981. április 14. /taszsz/ - a szovjetunió külügyminisztériuma tiltakozó jegyzéket juttatott el kedden az egyesült államok moszkvai nagykövetségéhez a san francisco-i szovjet főkonzulátus ellen április 11-én elkövetett támadás kapcsán. a támadás során a főkonzulátus épületére lőfegyverből tüzet nyitottak; csupán a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a helyiségben tartózkodó személyek közül senki nem sérült meg.

... a szovjetunió külügyminisztériuma - mutat rá a jegyzék - tiltakozását fejezi ki a san francisco-i szovjet főkonzulátust ért terrorakció miatt, és követeli a tettek szigorú megbüntetését,

Nm

valamint azt, hogy az amerikai hatóságok haladéktalanul hozzanak hatékony intézkedéseket az egyesült államokban működő szovjet intézmények és állampolgárok biztonságának, hivatásának megfelelő tevékenységének biztosítására.

te ai bs

20.58 140481 0903

-.-

sk0087 4 230 mtik2023

találkozó a Lemp kb-ban

Varsó, 1981. április 14. /mti/ - Stanisław Kania, a Lemp kb első titkára kedden Varsóban a párt tevékenységének fő irányairól tanácskozott a központi bizottság mintegy ötven, a közvetlen termelő-munkában foglalkoztatott tagjával és póttagjával. A pap hírügynökség szerint az alábbi kérdésekben hangzottak el javaslatok, illetve következtetések:

- a pártiszervek munkastílusa;
- a párt alapszerveinek és központi szerveinek kapcsolata;
- a párt sorainak fokozott ütemű megtisztítása azoktól, akik méltatlanná váltak a párttagságra, a különféle visszaélésekben vétkesek felelősségre vonása;
- a szocialista megújulás akadályainak eltávolítása.

A konzultáció során napirendre kerültek a közelgő X. plénum, illetve a IX. rendkívüli kongresszus előkészületei. Megvitatták ezenkívül az államhatalmi szervek munkáját és hangsúlyozták, hogy „minden szinten erős, bölcs és következetes államhatalomra van szükség, mert csak így oldhatók meg a szakszervezetekkel, a társadalmi és ifjúsági szervezetekkel karöltve a felgyülemlett problémák,„.

A résztvevők végül állást foglaltak a keddihez hasonló találkozókat rendszeressé tételével mellett.

ae/im ai bs

21.01 140481 1217

Nuu

-.-

sk0088 4 230 mtik2024

Namibia - „frontországok,„

Lusaka, 1981. április 14. /mti-afp/ap/- az afrikai, ugynevezett frontországok vezetői szerdán csúcstalálkozót tartanak Luandában. A hírt diplomáciai források közölték kedden a zambiai fővárosban, hozzátéve: a találkozó célja közös álláspont kialakítása a namibiai problémával, és általában véve a dél-afrikai térséggel kapcsolatos amerikai „kezdemenyezést,„ illetően. Ismeretes, hogy Reagan elnök személyes megbízottja - az új amerikai kormányzat új Afrika-politikáját kialakítandó - jelenleg a térségben tartózkodik.

Az amerikai diplomáciai küldött, Chester Crocker éppen a Washingtoni „kezdemenyezés,„ sorsa szempontjából kulcsfontosságú, a Namibiai függetlenséget mindaddig elutasító Pretoriában tárgyal, amikor az angolai fővárosban összeülnek „a hatok,„ a „frontországok,„ közül ötben jelenlegi körútja során már járt az amerikai külügyminisztériumi államtitkár, s mindenütt előterjesztette: az amerikai kormány Namibia függetlenségének „békés,„ megvalósítására törekszik. Így tett a dél-afrikai fővárosban is, ahol keddi érkezése után hangoztatta: Namibiára vonatkozóan nem rendelkezik ugyan kész, „made in Washington,„ béketervvel, azonban az egyesült államok Afrika-politikájának jelenlegi felülvizsgálata szükségessé teszi új elgondolások megvitatását az afrikai vezetőkkel. Crocker nem említette, hogy az általa előterjesztett javaslatok milyen visszhangra találtak a meglátogatott országokban, hozzátette azonban, hogy mindenütt „nagyfokú békevágyat,„ tapasztalt, s azt „az általános nézetet,„ hogy az ENSZ biztonsági tanácsának Namibiára vonatkozó, a világszervezetnek a rendezésben nagy szerepet tulajdonító 435. számú határozata alapul szolgálhat a továbblépéshez. Hozzátette: az egyesült államok számára mindennek előtt az a legfontosabb, hogy egyfajta „bizalmi bázist,„ hozzon létre az afrikai államokkal. Megfigyelők szerint azonban aligha segíti elő ezt az amerikai törekvést, hogy - mint Washingtonban kitudódott - a Reagan-kormányzat nem zárkózik el az angolai demokratikus kormány ellen harcoló unita ellenforradalmi szervezet támogatásától. Ilyen szempontból az amerikai politikus utiprogramjában még hátralevő Angola rendkívül kemény diónak bizonyulhat.

Dél-afrikai ingázását követően Crocker április 22-én Londonban a Namibiai rendezésben érdekelt, az említett ENSZ-határozatot kidolgozó öt nyugati ország képviselőit tájékoztatja tárgyalásainak eredményeiről. Az angol fővárosban bejelentették, hogy a nyugati államok Crocker megbeszéléseinek fényében új javaslatokat kívánnak kidolgozni Namibia függetlenségének megteremtésére. Feltéve, hogy Pretoria ezúttal hajlandó lesz többre a látszatfüggetlenségnél.

pt bs

21.08 140481 2708

Nuu

-.-

sk0089 4 230 mtik2025

india-szaudi

uj-delhi, 1981. április 14. /mti-reuter/ - a szaud-arábiai külügyminiszter szerdán az indiai fővárosban reményét fejezte ki, hogy india, pakisztán és közép-ázsia más országai együttműködnek a térséget sújtó feszültség csökkentésében. az uj-delhiben tartózkodó szaud al-fejszalt a nap folyamán egyébként fogadta indira gandhi indiai minisztereit.

indira gandhival folytatott megbeszélése előtt szaud al-fejszal másodszor is találkozott naraszimha rao indiai külügyminiszterrel. megbeszélésükön az indiai-pakisztáni viszonyról volt szó, a rendkívül szoros szaudi-pakisztáni kapcsolatok fényében. mint egy indiai szóvivő elmondta: rao figyelmeztette vendégét, hogy pakisztán további felfegyverzése visszaveheti az indiai-pakisztáni viszony normalizálódását. a szaudi politikus ezzel kapcsolatban cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a jövőben országa fizeti pakisztán amerikai fegyvervásárlásait.

kf pl bs

21.12 140481 0951

-.-

sk0090 4 230 mtik2026

columbia - kiegészítés

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 14. /mti/ - amikor a columbia megállt, elsőként a légierők fehér védőruhás, gázálarcos mentőcsoportha közelítette meg a 40 méteres, 80 tonnás űrrepülőgépet, hogy mielőtt a két asztronauta kiszáll, ellenőrizzék az űrkomp hajtóműveit és üzemanyagtartályait. az azokban maradt mérgező és robbanékony gázok ugyanis veszélyeztethetik az űrhajóból kilépő pilótákat.

mást nem is engedtek az űrhajó közelébe, s az abc televízió egyik kommentátora ezt a tényt részben azzal magyarázta, hogy a légierő senkit nem kíván beavatni a nagyrészt katonai feladatok végrehajtására szánt űrhajó titkaiba. közvetítették young egy korábbi nyilatkozatát is, amelyben az űrkomp „roppant védelmi kapacitásáról, beszélt. e titkok nagy részét az amerikai sajtó nagy vonalakban már kinyomozta. a columbia első útjára már magával vitt egy lézeres célzókészüléket. young és crippen munkája

Nun

pedig az űrhajó berendezéseinek és műszereinek ellenőrzése mellett főként abból állt, hogy kipróbálták a columbia világűrre nyitható műszeres rekeszét, amelyben egyszerre két-három kisebb felderítő műholdat is magával vihet.

young és crippen több mint egy órával a földetérés után hagyhatta csak el az űrhajó pilótakabinját. a két asztronauta - mozgásukból ítélve - jól viselte el a leszállás megterheléseit és izgalmait. crippen, a columbia űrrepülőgép pilótája az űrrepülőgépből való kilépés előtt némi ápolásra szorult, de végülis széles mosollyal hagyta el a columbiát.

br/dj fg

21.49 140481 1567

-.-

sk0091 4 800 mtik2028

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0034-ig

1981. április 14. /mti/

sk0001 várható

sk0002 kutyaharapás - fogtöréssel

sk0003 űrrepülőgép

sk0004 haig - értékelés /1.rész./

sk0005 haig - értékelés /2.rész./

sk0006 québeci választás

sk0007 rövid hírek: helsinki:

koivisto - jorgensen

damasz_kusz: malmierca

salisbury: sztrájk - zimbabwe

peking: fa:ldin - kina

sk0008 nszep-kongresszus - irányelvek /1.rész./ /embargó/

sk0009 nszep-kongresszus - irányelvek /2.rész./ /embargó/

sk0010 brixton - újabb zavargások

sk0011 crocker - mozambik

sk0012 irak-irán

sk0013 nszep-kongresszus - irányelvek /3.rész./ /embargó/

sk0014 nszep-kongresszus /embargó 9.30/

sk0015 pulitzer-díjak

sk0016 szabadon engedték sunert

sk0017 bartók - japán /2.rész./

sk0018 bartók - japán /1.rész./

sk0019 nszep-kongresszus - irányelvek /4.rész./ /embargó/

sk0020 genscher - egyesült államok

Nun

sk0021 pnt - magyar felszólalás
 sk0022 latin-amerikai hírek
 sk0023 lengyelország - krasznaja zvezda
 sk0024 francia választási kampány /2.rész./
 sk0025 francia választási kampány /1.rész./
 sk0026 ürrepülőgép - taszsz
 sk0027 crockeer - mozambik - 2.
 sk0028 kambodzsai választások - nagygyűlés
 sk0029 nszep-kongresszus /szerk. figy./javítás sk0009-re
 sk0030 dél-afrikai atomtervek
 sk0031 brixtoni zavargások
 sk0032 gromiko - francia nagykövet
 sk0033 kina—chile
 sk0034 grenada—usa
 zsa bs

21.59 140481 1594

-.-

sk0092 4 800 mtik2029

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0035-sk0064-ig
 budapest, 1981. április 14. /mti/

sk0035 rövid hírek - hanoi: vietnam - polisario
 berlin: schürer kitüntetése
 london: verdet londonban
 sk0036 libanon - gemajel
 sk0037 francia sajtó - amerika /1.rész/
 sk0038 francia sajtó - amerika /2.rész/ sk0039 sz. hir nincs
 sk0040 nszep-kongresszus - részletes
 sk0041 spanyolország - merényletek
 sk0042 úrhajások
 sk0043 latin-amerika - kutatóintézet - évforduló
 sk0044 spanyol köztársaság
 sk0045 a szerkesztőségek figyelmébe! embargó-feloldás
 sk0046 brandt jugoszláviában
 sk0047 török-görög tárgyalások
 sk0048 nem fekete föld-övezet - határozat /1.rész/
 sk0049 nem fekete föld-övezet - határozat /2.rész/
 sk0050 gotbzhadeh nyilatkozata
 sk0051 brit köztisztviselősztrájk

Nu

sk0052 pnt - 2.
 sk0053 yorkshire-i hasfelmetező
 sk0054 jonestowni dráma - per
 sk0055 olasz szakszervezetek - kormány /1.rész/
 sk0056 olasz szakszervezetek - kormány /2.rész/
 sk0057 crocker - szvaziföld
 sk0058 rövid hírek - belgrád: pécs—eszék - moszkva: töröcsik mari
 sk0059 polaris - japán /1.rész/ filmjei moszkvában
 sk0060 polaris - japán /2.rész/
 sk0061 a szerkesztőségek figyelmébe! javítás sk0026-ra
 sk0062 libanon
 sk0063 ieng sary
 sk0064 rövid hírek - párizs: fkp - taglétszám
 quito: unesco - latin-amerika
 brüsszel: szabad szakszervezetek - török foglyok
 róma: merénylet nápolyban

/dj bs

22.04 140481 1590

-.-

sk0093 4 800 mtik2030

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0065-sk0093-ig
 budapest, 1981. április 14. /mti/

sk0065 thatcher ázsiai körútja /1.rész/
 sk0066 thatcher ázsiai körútja /2.rész/
 sk0067 jordániai ügyvivő
 sk0068 hírek iránból
 sk0069 haig—bovin
 sk0070 lengyelország: jegyrendszer
 sk0071 koszovóról
 sk0072 irország - katonai semlegesítés
 sk0073 szakszervezetek /1.rész/
 sk0074 szakszervezetek /2.rész/
 sk0075 izrael-libanon /1.rész/
 sk0076 izrael-libanon /2.rész/
 sk0077 nszep-kongresszus - német károly
 sk0078 beregovej 60 éves

Nu

